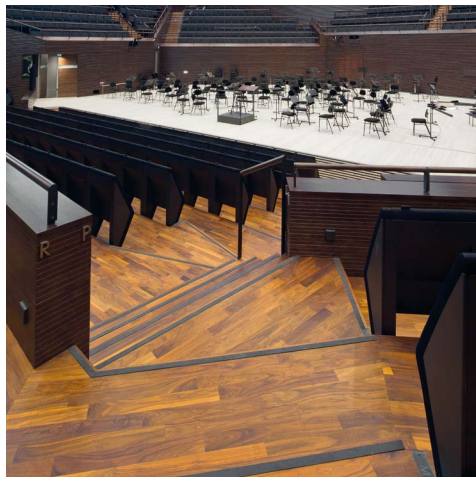

au

arkkitehtiuutiset

Puuta kunnioittavia pintakäsittelyratkaisuja kohteisiin,
joissa puupinnan ulkonäkö, kulutuskesto ja luonnolliset
ominaisuudet ovat etusijalla

Aika astua esiin

Arkkitehtuuri on ollut näyttävästi esillä Guggenheim Helsinki -hankkeen ansiosta, ja media on ollut pitkästä aikaa kiinnostunut arkkitehtien mielipiteistä. Taidemuseon arkkitehtuurikilpailun julkistus olikin ennen kaikkea näyttävä mediatapahtuma.

Käynnistynyt kilpailu on merkittävä Suomen ja Helsingin mitassa ja saa todennäköisesti kollegat ympäri maailman sankoin joukoin liikkeelle. Mielenkiinto museon ympärillä pysynee vireänä aina kilpailun ratkaisuun asti. Tällä julkisuuden myötätuulella tulisi myös meidän arkkitehtien tuoda arkkitehtuuria yleisön tietoisuuteen ja kertoa niistä ihmisten arkea ja elämän olosuhteita kohottavista hankkeista ja siitä työstä, jota teemme joka päivä.

Tämän päivän taistelut käydään mediassa. Olipa kyse sitten Ukrainan kriisistä tai RA-koulutuksen aloittamisen perusteista, niin todelliset ratkaisut tehdään julkisuudessa tapahtuvan mielipidemuokkauksen perusteella – tähän mylläkkään emme ammattikuntana ole vielä oikein tottuneet, vaan mottona on ollut ”työni puhukoon puolestaan” tai ”riittää kun kollegat arvostavat”. Tämä ei nykymaailmassa kuitenkaan riitä, ja pahimmillaan keho mediaosaaminen voi johtaa toivottua huonompaan arkkitehtoniseen laatuun ja ammattiosaamisen vähättelyyn – vain siksi, ettei kommunikointi toimi.

Nyt kun ilmapiiri on vastaanottavainen, on aika tuoda esiin arkkitehdin ajattelua. Tässä olemme aina olleet hieman ujoja. Arkkitehtuuria, ratkaisujen kauneutta ja ajatuksenkulkua on perusteltu mieluummin teknisillä ja toiminnallisilla verukkeilla kuin kerrottu, miksi jokin on omasta mielestä paras ja oikealta näyttävä tapa. Ammatillinen intuitio on nopeutettua kokemuksen ja tiedon yhdistämistä, eikä sitä sovi väheksyä. Teknisiä ja toiminnallisia ratkaisuja ohjaavista ajatuksista voi kertoa laajemmin.

Suomalainen arkkitehtuurikeskustelu on kovin vaihtelevaa. Välillä hehketetaan asioita, joita on vaikea ymmärtää aivan niin upeiksi, ja välillä taas lytätään epämääräisin perustein hienoja ja harvittuja hankkeita. Yhteistä on yleensä se, että keskustelijoiden joukosta puuttuvat arkkitehdit. Arkkitehtuuriin erikoistuneita toimittajia on vain kourallinen. Muiden toimittajien sekä kansalaisten on vaikea erottaa, mikä toteutuksessa on kunkin osapuolen ansiota ja vastuulla. Tulkeiksi tarvitaan arkkitehteja kertomaan suunnittelun- ja toteutusprosesseista ja niiden vaikutuksista.

Kesä on jo, jos ei täällä niin ainakin ovella, ja loma alkaa kutsua meitä kaikkia tahoilleen. Toivotan kaikille hyvää kesää ja levollista loma-aikaa!

Esko Rautiola
puheenjohtaja

P.S. Olemme jo jonkin aikaa etsineet liitolle toimitiloja ostettavaksi, vailla menestystä. Jos tiedät kriteereihimme sopivan tilan Helsingin keskusta-alueelta, otathan yhteyttä pääsihteeri Paula Huoteliiniin, paula.huotelin@safa.fi.

AUTOJEN ja KUSKIEN ASIALLA

AUTO-
VAKUUTUS NYT
-50%

Kun tulet Pohjolan etuasiakkaaksi juuri nyt, saat autovakuutuksen vuodeksi puoleen hintaan. Samalla on oivallinen hetki laittaa muutkin kodin ja perheen vakuutukset kerralla kuntoon. Tiesithän, että vakuutusmaksut saattavat kuitaantua jopa kokonaan OP-bonuksilla. Lisätietoja osoitteessa op.fi/auto

Yhdessä hyvä tulee.

Etu koskee toisista yhtiöistä siirtyviä autovakuutuksia, kun myös liikennevakuutus siirretään Pohjolaan. Edun saa yksityiskäyttöisiin henkilöautoihin ja se on ajoneuvokohtainen. Etuasiakas on sellainen asiakas, jolla on vakuutus kolmesta eri vakuutusryhmästä Pohjolassa. Tarjous on voimassa 31.8.2014 saakka. OP-bonuksia kertyy Osuuspankin asiakasomistajalle ja Helsingin OP Pankin asiakkaalle, jonka oma tai perheen yhteinen pankki- ja/tai vakuutusasiointi on vähintään 5 000 €/kk. Bonuksia käytetään esimerkiksi vakuutuslaskujen maksamiseen.

Ilmestyy: vko 26 12 numeroa vuodessa
66. vuosikerta ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:

Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry. SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | <http://au.safa.fi>

Päätoimittaja:

Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteeri:

Päivi Virtanen
(Anne Haatainen poissa 1.4.–elokuu 2014)
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Avustaja: Riina Behl
Taitto: Marjo Vänskä-Nissilä

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset

TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jasenasiat@safa.fi

Ilmoitusmyynti:

Media Bookers, puh. 09 8869 0002,
puh. 050 60 330 | fax 09 8869 0009
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: <http://au.safa.fi>

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

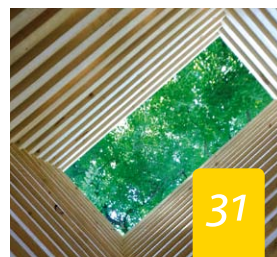
Nro	Aineisto	Ilmestyy
8 2014	11.8.	27.8.
9 2014	8.9.	24.9.

Kansikuva:

Marisauna/Marimekko-elementtisauna,
Aarno Ruusuvuori, 1968

- 3 PÄÄKIRJOITUS** Aika astua esiin Esko Rautiola
- 6 HAASTATTELU** Yleiseurooppalaisen arkkitehtuurin sanansaattaja Tarja Nurmi
- 10 TAPAHTUMAT**
10 **Kaiken maailman arkkitehtuurikasvatusta** Jaana Räsänen
12 **Kohtuuttomasta kohtuulliseen: lääkkeitä etsimässä**
Päivi Virtanen
15 **Hulevesien käsittely luonnonmukaistuu** Pekka Hänninen
16 **Kaavoitusjuridiikkaa kartanomiljöössä** Tiltu Nurminen
- 17 KIRJAT** Parasta visuaalista kulttuuria Tarja Nurmi
- 20 KOLUMNIT** Kesälämpimiä Pentti Murole
- 22 KILPAILUT**
22 **Arkkitehtuurikilpailu Guggenheim Helsinki -museosta käynnistyi**
24 **Pohjola-talo ja seitsemän kääpiötä** Antti-Matti Siikala
- 28 NÄYTTELYT** Viime vuosien satoa Kristo Vesikansa
- 31 MAAILMALLA**
32 **Uutta arkkitehtuuria Virossa** Tarja Nurmi
34 **Gropiuksen aaveet** Tarja Nurmi
- 36 TUTKIMUS** Lapin matkailun koko kuva Helena Hirviniemi
- 44 ATL** Säätelystä säätelyyn vai ulos siitä? Vesa Juola
- 46 MUISTOKIRJOITUS**
46 **Kari Virta 1932–2014** Heikki Hoppania, Eino Leinonen ja Kari Palaste
47 **Seppo Valjus 1928–2014** Esa Kauppi
48 **Leena Larkovuo 1929–2014** Lauri Jääskeläinen ja Johanna Larkovuo

Indira van't Klooster on yleiseurooppalaisen *A10magazinen* päätoimittaja. Hän on myös vieraileva opettaja Amsterdamin Arkkitehtuuriakatemiassa. Lyhyen toukokuisen Suomen-vierailunsa aikana hän piti yleisöluennon Arkkitehtuurimuseolla ja tapasi useita suomalaisia arkkitehteja. *A10* julkaisee kesällä Suomeen keskittyvän numeron.

HELSINGIN-KÄYNTINI AIKANA
KOKEMISSANI JULKISISSA SISÄTILOISSA
ON SELLAISTA TOTEUTUKSEN
TINKIMÄTTÖMYYYTTÄ, ETTÄ SITÄ ON
HIENOA ESITELLÄ.

Yleiseurooppalaisen arkkitehtuurin sanansaattaja

ndira van't Klooster, tämä oli ensivisiittisi Suomeen. Oliko sinulla käsitystä siitä, mitä täällä näkisit?

– Tunsin toki suomalaisen arkkitehtuurin historiaa opintojenikin vuoksi. Etukäteisajatukseni oli, että näkisin täällä jonkinlaisen pohjoisen version japanilaisesta arkkitehtuurista – vaikkapa siitä, kuinka rakennukset ja luonto liittyvät toisiinsa.

Asuit kuitenkin urbaanisti ihan Helsingin ytimessä, design-hotellissa Bulevardilla. Millainen jälkitunnelma sinulle jäi matkastasi?

– Koin todella paljon ja intensiivisesti. Olin etukäteen ollut tietoinen muun muassa suomalaisen arkkitehtuurikilpailujärjestelmän merkityksestä. Oli kiinnostavaa nähdä, mitä tämä on käytännössä merkinnyt erityisesti nuorille arkkitehteille.

Näkemiäni rakennusten perusteella sain välittömästi käsityksen korkeasta laadusta. Ennen kaikkea joidenkin uusien rakennusten yhteiset tilat tekivät vaikutuksen. Variaatiota on paljon, ja todellista laatua, jos verrataan yleiseurooppalaiseen, nuorten arkkitehtien tuottamaan tasoon. Nämä olivat havaintoni kolmen päivän ajalta.

Kuinka kauan olet ollut *A10magazinen* päätoimittaja?

– Päätoimittajakauteni on kestänyt kaksi ja puoli vuotta, ja tunsin lehden toki jo entuudestaan. Lehden kirjeenvaihtajajärjestelmä on kiinnostava; kirjeenvaihtajia on joka maassa. Lehden kiinnostavuus pohjautuu siihen, että asiantuntijakirjoittajat ja toimitus ovat elävässä yhteistyössä ja että enem-

män tai vähemmän aktiiviset kirjeenvaihtajat – joista suuri osa on arkkitehteja – tuntevat maansa olosuhteet ja arkkitehtuurin kentän.

Päätimme, että saadaksemme eri maat ja niiden olosuhteet paremmin haltuun meidän oli keksittävä lehteen jotakin uutta. On tärkeää ymmärtää ne kansalliset olosuhteet, joissa kunkin maan arkkitehtuuria tehdään. Ei Eurooppa ole sillä tavoin yhtenäinen. Myös taloudessa, politiikassa ja kulttuurissa on suuria eroja.

Miten muuten lehti on muuttunut?

– Päätimme aloittaa niin sanotun Eurovision-sarjan. Se on ollut minulle vähän kuin yksityinen mestariluokka. Olemme käsitelleet joka numerossa jotakin maata, Bulgariaa, Turkkiä, Venäjää, Irlantia, tai jonkin maan osaa, kuten Kataloniaa. Sillähän on oma arkkitehtuurikulttuurinsa ja identiteettinsä.

Joka maassa on nyt pinnalla hieman eri teemoja. Asioihin vaikuttavat erilaiset instituutiot ja arkkitehtuurikulttuurit. Ennen käyntiäni Suomessa vierailin Bulgariassa. Ja hyvänen aika, siellä on täysin erilaista. Nuorten on lähes mahdotonta läpäistä vanhojen herrojen pyörittämää järjestelmää ja sen hierarkioita. Heidän on todella vaikeaa päästä verkostoihin. On siis pakko tehdä tietynlaista underground- tai ruohonjuuriarkkitehtuuria.

Suomessa nuoret sen sijaan voivat aloittaa toimistonsa taipaleen vaikkapa voittamalla tärkeän arkkitehtuurikilpailun. Näin he pääsevät rakentamaan merkittäviäkin rakennuksia.

”

HALUAMME ESITELLÄ ERI MAIDEN ARKKITEHTUURIA SITEN, ETTÄ SEN SUHDE POLITIIKKAAN JA TALOUTEEN ON NÄKYVILLÄ. TÄHTIARKKITEHTIEN PERÄSSÄ MEILLÄ EI JUOSTA.

Kun A10:n perustaja Hans Ibelings oli päätoimittajana, hän halusi valottaa niitä ”arkkitehtuureja”, jotka alkoivat nousta entisistä sosialistisista Euroopan maista. Onko A10:n nykyisenä linjana edistää erityisesti nuorten toimistojen näkyvyyttä?

– Mielenkiintomme kohdistuu koko Eurooppaan. Entiset sosialistiset maat ovat arkkitehtuurinsa puolesta vapautuneet viime vuosina.

Meille on erityisen tärkeää ylläpitää julkaistujen kohteiden monipuolisuutta. Julkaisemme kiinnostavinta nuorten toimistojen tekemää arkkitehtuuria. Sen rinnalla julkaisemme tietenkin kaikkea, mikä on kiinnostavaa ja uutta. Haluamme esitellä eri maiden arkkitehtuuria siten, että sen suhde politiikkaan ja talouteen on näkyvillä. Tähtiarkkitehtien perässä meillä ei juosta.

Ette ole luoneet järjestelmää, jossa kirjeenvaihtajat nuuskisivat trendejä. Millainen on lehtenne levikki?

– Kirjeenvaihtajiemme verkosto elää toki ajan mukaan ja aktivoituu eri tavoin eri suunnilla. Levikin kanssa ei kenelläkään ole nyt kovin helppoa. Kiinnostavaa on kuitenkin se, että levikkimme on vakaa. Samoin on tilanne mainostuottojen ja tilausten suhteen. Suomessa menee nyt hyvin, samoin Pohjoismaissa, Saksassa ja Ranskassa. Mutta etelässä on huonommin. Levikki on noin 23 000 kappaletta.

Palataanpa Suomen-visiittiisi. Jäikö jotain, joka alkoi kiinnostaa enemmän? Mitä muuta haluaisit nähdä?

– Nyt näin kaupunkielämää ja merellisiä uusia kaupunginosia.

Olisi kiintoisaa nähdä kouluja tai julkisia rakennuksia pienemmissä kaupungeissa tai käydä katsomassa vaikka saamelaiskulttuurin keskusta Sajosta. Mutta ennen kaikkea mieleeni jäi erilaisten tilojen korkea arkkitehtoninen laatu. On tärkeää, että aiheesta tulee oma kokonaisuutensa A10:n Eurovision Finlandiin, numeroon 58.

Helsingin-käyntini aikana kokemissani julkisissa sisätiloissa on sellaista toteutuksen tinkimättömyyttä, että sitä on hienoa esitellä. Haluaisin nähdä lisää tällaisia esimerkkejä. Arkkitehtuuri sitoutuu ympäristöön ja yhteisöön, ja sen korkea laatu lisää elämänlaatua ja tukee kaikkea sitä, mitä rakennuksissa tehdään. Olin henkilökohtaisesti todella vaikuttunut muun muassa Kaisa-kirjastosta ja Saunalahden koulusta.

Kaisa-kirjaston ja Saunalahden koulun tapauksissa arkkitehdit olivat ennen varsinaista suunnittelua hyvin avoimia keskusteluun tilaajansa kanssa. Olet siis sitä mieltä, että

KUKA?

- > Indira van't Klooster
- > syntynyt vuonna 1971
- > toiminut A10 new European Architecture -lehden päätoimittajana vuodesta 2012
- > julkaisi hiljattain kirjan "Reactive! Innovators of Dutch Architecture"
- > toimii vierailevana opettajana Academy of Architecture:ssa (Amsterdam)

tämä näkyi lopputuloksessa?

– Ehdottomasti. Minua kiinnostaisikin tutkia myös tilaajan roolia. Näytti siltä, että tilaajat, kuten Espoon kaupunki ja sen kouluista vastaava osasto, osaavat myös toimia näiden nuorten arkkitehtien kanssa. Heidän on pakko olla taitavia tukemaan nuoria arkkitehteja prosessin aikana – siitä huolimatta, että jokin työ saattaisi olla näiden ensimmäinen vaativa suunnittelutyö, johon kaiken lisäksi liittyy, kuten Kaisa-kirjaston tapauksessa, vaativa työmaa.

Lähetit minulle hauskan tekstiviestin: "Kiitos kun yhdytit minut näiden nastojen tyyppien kanssa!" Mistä ja kenestä oli kyse?

– Minua kiinnosti Uusi kaupunki -ryhmän työtapo. Tapasin heistä monia sekä luentoni jälkeen Arkkitehtuurimuseolla että ihan erikseen. Toki hekin halusivat voittaa kilpailuja, mutta nyt he tekevät asioita eri tavoin. He etsivät uudenlaisia strategioita päästä suunnittelutöiden kimppuun ja toteuttavat erilaisia työpajoja, siitäkkin huolimatta, että monilla on omista toimistoissaan pieniä tai kiinnostavia töitä.

Arkkitehtuurikilpailujärjestelmässä pyritään lopulliseen optimaaliseen tulokseen, mutta aina kilpailuissa ei kysytä paljon ihmisiltä. Nuoret arkkitehdit miettivät nyt uudenlaisia, keskustellevampia lähestymistapoja. Olisi mukava joskus osallistua heidän työpajaansa.

Suomi on väkiluvultaan pieni maa. Mitä mieltä olet, olemeko me missään sarjassa yleiseurooppalaisessa katsannossa? Kantaako arkkitehtuurimme, näkykö se?

– Voi voi, olette erinomaisen hyvin näkyvillä A10:ssä, ja suomalainen arkkitehtuuri on usein päässyt kanteen asti.

Mutta täytyy muistaa, että kysymyksessä ovat laajemmat asiat. Nyt Suomessa ja Pohjoismaissa, samoin kuin Saksassa ja Ranskassa, on rahaa rakentaa. On maita, joissa arkkitehtuurin ja arkkitehtien mahdollisuudet eivät ole laisinkaan samaa luokkaa. Rahaa ei yksinkertaisesti ole, tai jotain muuta puuttuu. Tällaiset asiat toki muuttuvat, ei Eurooppa ole mitenkään muuttumaton tai yhtenäinen arkkitehtuurin arvostuksen tai siihen laitettujen resurssien suhteen. Tapahtuu paljon ja monenlaista liikettä.

Koetamme katsoa arkkitehtuuria tietyllä tavalla suhteellisesti. Sanotaan vaikkapa hieman yksinkertaistetusti ja ketään loukkaamatta näin: Serbiassa tai Bulgariassa nousevan arkkitehtipolven luoma uusi arkkitehtuuri ei välttämättä edusta laadullisesti samaa kuin teidän paras arkkitehtuurinne suhteessa muutenkin korkeatasoisempaan rakentamiseen. Meille on lukijoiden kannalta tärkeää, että A10magazine tuo esille myös tällaisia suhteellisia läpimurtoja.

Tarja Nurmi

Lue lisää osoitteesta www.a10.eu.

ARCHICAD 18-FIN

11.9.

Merkkaa päivä kalenteriisi!

Lisää: www.mad.fi

Lämminhenkisen seminaarin luennot ja työpajat esittelivät eri puolilta maailmaa arkkitehtuurikasvatuksen monenlaisia lähtökohtia ja lähestymistapoja, toimintamalleja ja menetelmiä, teoriaa ja käytäntöä.

Kaiken maailman arkkitehtuurikasvatusta

KUVAT: PIHLA MESKANEN

A rkkitehtuurin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta antava Lasten ja nuorten arkkitehtuurikoulu Arkki juhlii tänä vuonna 20-vuotista taivaltaan. Osana juhlavuoden ohjelmaa järjestetty Creating the Future 2.0 -seminaari osoitti, että Arkki on toiminut esikuvana ja innoittajana suurelle joukolle arkkitehtuurikasvatuksen toimijoita eri puolilla maailmaa.

Arkkitehtuurikasvattajien verkosto

Itävallassa arkkitehtuurikasvatusta toteutetaan aktiivisten alueellisten toimijoiden verkostona. Yhteisten aloitteiden, hankkeiden ja verkkosivujen myötä alueellinen työ saa kansallista näkyvyyttä ja vaikuttavuutta.

Architekturstiftung Österreich -säätiön johtaja **Barbara Felner** ja KUNTSCHTschule-taidekoulun rehtori **Monika Abendstein** nostivat paikallisista hankkeista esiin Technik Bewegt -viikon, joka herättelee nuorten kiinnostusta teknisiin aloihin, kuten arkkitehtuuriin. Esikouluikäisille puolestaan tehdään arkkitehtuuria tutuksi *Archi & Turi* -kirjasarjan tarinoilla ja tehtävillä.

Tutkimusta ja tuotekehittelyä

Britanniassa arkkitehtuurikasvatuksella luodaan edellytyksiä lasten ja arkkitehtien vuorovaikutukselle. Tohtori **Rosie Parnell** Sheffieldin yliopistosta on tutkinut vuorovaikutusta niin osallistuvien lasten ja suunnittelijoiden kuin prosessinkulun ja oppimisen näkökulmista.

Tuloksia kootaan parhaillaan opettajille ja arkkitehteille tarkoitettuun *Designing with Children* -käsikirjaan, joka ilmestyy myöhemmin tänä vuonna. Samanniminen tietopankki verkossa esittelee jo nyt toteutuneita suunnitteluprosesseja ja niiden tuloksia.

Hanneke Scott van Welin johtama arkkitehtuuritoimisto Glasgow'ssa on erikoistunut kehittämään työpajoja ja työkaluja, joiden tavoitteena on auttaa ihmisiä leikinomaisesti luomaan vuorovaikutteinen suhde rakennetun ympäristön tiloihin ja paikkoihin sekä helpottaa osallistumista niiden suunnitteluun. Erityisenä kehittämiskohteena ovat aidon kokoiset rakentelupalikat ja niiden mukanaan tuomat mahdollisuudet.

Unkarissa puolestaan tutkija **András Cseh** on huolissaan arkkitehtien ja asiakkaiden yhteisen kielen puutteesta. Käyn-

Norjalaisen Alf Howlidin mukaan parasta on sukeltaa suoraan arkkitehtuuriin. Norjalaistyöpajassa tasapaino- ja kestävyys-harjoitukset nivoutuivat arkkitehtuurin historiaan. Oman kehon käyttö auttoi ymmärtämään rakenteiden statiikkaa, puristusta ja vetoa.

nistämässään Pre Architectura -tutkimusohjelmassa Cseh on lähtenyt etsimään ratkaisua ongelmaan järjestämällä yhteisiä työpajoja arkkitehtuurin opiskelijoille ja koululaisille. Vuorovaikutus antaa mahdollisuuden harjoitella arkkitehtuurikeskustelua yhteisesti ymmärrettävällä kielellä.

Opitaan suunnittelemalla

Tokiossa tutkija **Junko Taguchi** on ollut luomassa kolme vuotta toimineen yksityisen Ito Juku -arkkitehtuurikoulun opetusohjelmaa yhdessä koulun opettajien kanssa. Yksi heistä on koulua ylläpitävän taustayhteisön puheenjohtaja, maailmankuulu arkkitehti **Toyo Ito**.

Koulu tarjoaa yläkoululaisille 20 päivän opintokokonaisuuksia, jotka koostuvat luennoista, kaupunkiympäristön tutkimisesta, suunnittelutyöpajoista sekä ideoiden ja suunnitelmien esittelystä. Syyslukukauden teemana on *Talo* ja kevätlukukauden teemana *Kaupunki*.

Myös norjalaisen **Alf Howlidin** mukaan parasta on sukeltaa suoraan arkkitehtuuriin. Arkkitehtuurin rakenteellisia näkökulmia voidaan havainnollistaa rakentamalla 1:1-mittakaavassa kolmiulotteisia rakennelmia puukepeistä, esivalmistetuista liitoselementeistä ja kankaista tai vaahtomuovielementeistä.

Työpajassa tasapaino- ja kestävyys-harjoitukset nivoutuvat arkkitehtuurin historiaan, joka käydään läpi pyramideista nykyarkkitehtuuriin seitsemällä askeleella. Oman kehon käyttö osana rakennelmaa auttaa ymmärtämään rakenteiden statiikkaa, puristusta ja vetoa.

Kulttuurien välistä vuorovaikutusta

Kolumbialainen tutkija **Andreia Penalosa Caicedo** etsii latinalaisamerikkalaista näkökulmaa arkkitehtuurikasvatukseen.

Lähtökohtana hän näkee omaan asuinympäristöön perehtymisen sekä sen merkityksestä ja vaikutuksesta käytävän keskustelun. Yhtä tärkeää arvomaailman muotoutumisen näkökulmasta on kuitenkin päästä vertaamaan omaa ympäristöä toisiin, erilaisten kulttuurien synnyttämiin ympäristöihin.

Näkemyksen kulttuurien välisen vuorovaikutuksen merkityksestä jakavat monikansallisia työpajoja järjestävät espanjalainen **Solange Espoille** ja panamalainen **Juan Del Barrio**, joka keskittyy erityisesti vähäosaisten perheiden lapsille suunnattuihin työpajoihin.

Arkkitehtuurikasvatusta kouluihin

Eesti Arhitektuurikeskus on vuodesta 2011 saakka ylläpitänyt arkkitehtuurikoulua, jonne lapset ja nuoret kokoontuvat viikoittaisen harrastuksen pariin. **Kadri Klementi** ja **Kaire Nõmm** kertoivat, että opetuksen keskiössä ovat tilan tutkiminen ja tilallisen ajattelun kehittäminen. Tiloja tutkitaan muun muassa luonnostelemalla, rakentelemalla ja keskustelemalla.

Pablo Amor ja **Cristina Llorent** puolestaan haluavat EMaC-hankeellaan viedä arkkitehtuurin espanjalaisiin koululuokkiin eri oppiaineita yhdistäväksi teemaksi. Heidän tavoitteenaan on innostaa koululaisia tutkimaan rakennettua ympäristöä, kehittää visualisoinnin keinoja ja taitoja sekä edistää aktiivista kansalaisuutta.

On syytä olla ylpeä suomalaisesta taiteen perusopetusjärjestelmästä, arkkitehtuurikasvatuksen uraauurtavaa työtä tehneistä arkkitehtuuri- ja kuvataidekouluista, arkkitehtuurikasvatukselle mahdollisuuksia luovista arkkitehtuuri- ja kulttuuripoliittisista ohjelmista sekä arkkitehtuurikasvatuksen kaikkien ulottuville tuovista perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien perusteista. Ne muodostavat arkkitehtuurin ymmärryksen edistämiseksi maailmanlaajuisesti ainutlaatuisen ja vahvan perustan.

Toivottavasti tästä pystytään pitämään kiinni myös jatkossa – samalla kun otetaan oppia ja uutta potkua kansainvälisistä tuulista.

Jaana Räsänen

SCHWALM-THEISS & BREISCH

Kabelwekin asuinalue Wienissä on esimerkki siitä, miten kohtuuhintaista vuokra-asumista on mahdollista rakentaa laadukkaasta arkkitehtuurista tinkimättä.

Kohtuuttomasta kohtuulliseen: lääkkeitä etsimässä

Kohtuuhintaisia omistusasuntoja ei ole nykyisellään saatavilla siellä, missä on kysyntää. Vuokra-asuntojen tilanne on vielä heikompi: yhä piteneviin jonoihin tarvitaan ratkaisuja. Kohtuuhintaisten asuntojen puutteen väitetään jo kiihdyttävän yhdyskuntarakenteen hajautumista ja heikentävän keskustojen elinvoimaisuutta, puhumattakaan työvoiman saatavuudesta.

Kohtuuhintaisen asumisen solmuihin paneuduttiin SAFAn, Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen ja eduskunnan ympäristövaliokunnan yhteisessä seminaarissa, joka oli samalla ympäristövaliokunnan avoin kokous.

Valiokunnan puheenjohtaja **Matti Korhonen** muistutti, että kaiken taustalla on poliittinen tahto. Keinoja on, ne on vain otettava käyttöön.

– Pääkaupunkiseudun hinnat ovat nousemassa jo työllistymisen jarruksi, Korhonen totesi avauksessaan.

– Koska rakentamisen ketjussa on liian vähän niitä, jotka

olisivat kiinnostuneita nostamaan kohtuuhintaisuutta etusijalle, tarvitaan vahvaa poliittista tahtoa, jotta pääkaupunkiseudun keskituloisen ei tulevaisuudessa tarvitsisi käyttää kolmasosaa bruttotuloistaan asumiseen.

Laatu edellä

Helsingin kaavoitusta on lehtien palstoilla syytelty jäykäksi. Kyllästymiseen saakka on saatu lukea kaavoituksen ja rakentamisen normien vaikutuksista asuntojen hintoihin, korkeista tonttihinnoista ja niukasta tonttitarjonnasta.

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston päällikkö **Mikko Aho** esitteli liudan toimenpiteitä, joilla asuntotuotantokaavojen toteuttamiskelpoisuutta on ryhdytty kehittämään: 26 toimenpidettä on viety jokaiseen kaavaprosessiin ohjaamaan niin sisällön kehittämistä ja laadun varmistamista, työn ohjausta kuin kustannusten hallintaa. Lisäksi on perustettu erillinen sujuvoittamistyöryhmä ja ryhdytty entistä tiiviimpään rakentajayhteistyöhön, tähtäimenä kohtuuhintaisuus.

– Helsingin kaavoituksen selkärankana on rakentamisen

korkea laatu, nyt ja tulevaisuudessa. Normeilla ja sääntelyllä on vankat perusteet tämän laadun ylläpitämiseksi, Aho totesi.

Kalliilla asumisella on vielä kalliimmat yhteiskunnalliset seuraukset. Kaupunkien houkuttelevuus ja työvoiman saavuus kärsivät. Toimeentulotukikustannukset kasvavat. Jopa yritykset saattavat alkaa kartella liian kallista kaupunkia sijaintipaikkana. Turun kaupunkorakentamisen akatemiaturkija **Elias Oikarisen** esittelemä yhtälö ei vaikuta Helsingin kannalta helppola:

– Hintajousto on keskeinen asumiskustannuksia määrittävä tekijä. Matalan hintajouston alueilla kysynnän lisääntyessä tarjonta kasvaa vähemmän, jolloin hinta- ja vuokratasot nousevat. Asuntotarjonnan luonnonlaki näyttää olevan se, että asuntotarjonnan joustavuus on sitä heikompi, mitä suurempi kaupunki on kyseessä, Oikarinen sanoi.

Näistä huonoista uutisista huolimatta Oikarinen muistutti, että asuntotarjonnan joustavuuteen voidaan vaikuttaa maankäyttöpolitiikan keinoin, erityisesti tarjolla olevaa asuntokantaa lisäämällä.

Mallia maailmalta

Wien on tunnettu mahtavasta arkkitehtuuristaan, oopperastaan ja teattereistaan, mutta harva tietää, että asuminen Wienissä on kohtuuhintaista, helsinkiläisittäin suorastaan huokeaa. Ehkä yllättävintä on se, että 80 prosenttia kaupungin asukkaista asuu vuokralla. Wienin esimerkki osoittaa, miten määrätietoisella politiikalla voidaan luoda hyvinvoivaa ja kilpailukykyistä kaupunkia.

– Kaupunki kykenee ongelmitta kohtaamaan 20 000 asukkaan vuotuisen väestönkasvun, työ- ja elinkeinoministeriön

kehitysjohtaja **Ulla-Maija Laiho** kertoi. Tämä on mahdollista vain aidon kilpailun ansiosta.

Kaikkissa yli 300 asunnon hankkeissa käytetään kilpailuja varmistamaan hankkeiden korkea laatu ja asuntojen muuntojousto. Sekä kaavoitus- että suunnittelukilpailuprosessit ovat nopeita. Infrastruktuurin kustannuksista vastaa kaupunki. Julkisen rahoituksen osuus on kussakin hankkeessa kolmasosa, jopa puolet kustannuksista.

– Wienissä on onnistuttu pitkäjänteisellä asuntopolitiikalla luomaan asuntomarkkinat, joilla kysyntä ja tarjonta ovat tasapainossa. Asunnoista ei ole pulaa, ja pienipalkkaisetkin saadaan pysymään kaupungissa, Laiho kertoi.

Asukkaat asumisensa asiantuntijoiksi

Suomalaista asumista luonnehtii tuottajien valta ja toiston voimaan pohjautuva massatuotanto. Aalto-yliopistossa asuimista tutkiva arkkitehti **Kaarin Krokfors** kertoi, miksi kohtuuhintaisuuteen pääsemiseksi on ymmärrettävä koko asumisen ketjun keskinäisiä vaikutussuhteita ja miten järjestelmää on mahdollista muuttaa avoimemmaksi. Arkkitehti voi suunnitella kustannustehokkaan asunnon, mutta jos järjestelmän muut osat eivät tue kohtuuhintaisuutta, edullisuus tuskin ulottuu asunnon hintaan saakka.

– Tarvitsemme uudenlaista asumisen määrittelyä ylhäältä alaspäin. Tuotteistettua massatuotantoa voidaan haastaa ottamalla asukkaat tiiviimmin mukaan jo prosessin alkuvaiheeseen. Väitän, että olemmekin siirtymässä hiljalleen yhteiskehittelyn vaiheeseen, jossa sosiaalisilla ja tilallisilla innovaatioilla päästään nykyistä monipuolisempaan asuntokantaan. Markkinoilla tarvitaan asuntoja, jotka muuntuvat joustavasti tila- ▶

HARRI PAKARINEN

Asukkaidensa perustaman asunto-osakeyhtiö Maltan rakennuttama talo Helsingin Jätkäsaarella valmistui vuonna 2013. Kohteen on suunnitellut Ark-house arkkitehdit Oy.

ARKKITEHTITOIMISTO KARIN KROKFORSS OY

As. Oy. Vanhankaupungin Kellokas (suunnittelija Karin Krokfors) Helsingissä otti esimerkillisesti huomioon asukkaiden tarpeet: asukkailla oli rakennusvaiheessa mahdollisuus vaikuttaa niin asumisratkaisuihin, rakentamisen laatuun kuin rakennusmateriaaleihinkin.

tarpeiden muuttuessa ja vastaavat kaupunkilaisten uudenaikaisiin tarpeisiin, Krokfors sanoi.

Esimerkkejä asukkaiden kasvavasta roolista hankkeissa on jo pulpahtanut esiin sieltä täältä. Parhaana esimerkkinä ovat jo toteutetut ja parhaillaan käynnissä olevat ryhmärakennuttamishankkeet. Kyse on oikeastaan vanhasta rakennuttamistavasta, sillä jo 1900-luvun alkuvuosikymmeninä työväki ryhtyi kohentamaan heikkoja asuinolosuhteitaan perustamiensa työväenasunto-osakeyhtiöiden yhteisesti rakennuttamalla kerrostaloilla.

– Asukasryhmän toteuttama rakennuttaminen pudottaa rakentamisen ketjusta pois voittoa tavoittelevan grynderin, jolloin lopputuloksena ovat kohtuuhintaiset neliöhinnat, omien toiveiden mukaan räätälöidyt tilat ja parhaimmillaan mukava, jo rakennusaikana yhteen hitsautunut asukas yhteisö, ryhmärakennuttaja-aktiivi **Salla Korpela** kertoi.

Toistaiseksi ryhmärakennuttaminen ei ole ollut kovin tehokas lääke hintavaan asumiseen. Suomessa pankkilainaa ei myönnetä rakennuttamisen ajalle. Ajan ja riskinottokyvyn lisäksi hankkeisiin ryhtyviltä tarvitaan siis toistaiseksi melkoista omavaraisuutta. Julkinen tuki esimerkiksi lainojen takaajana olisi tarpeen, jotta hankkeilla olisi mahdollisuuksia yleistyä. Ulkomailta sopii ottaa mallia, sillä esimerkiksi Saksassa ja Tanskassa on jo syntynyt kokonaisia alueita ryhmärakennuttamisella.

Havahtunut valtiovalta

Valtiovaltakaan ei ole jäänyt toimeettomaksi nousevien asumiskustannusten edessä. Ympäristöministeriön hallitusneuvos **Liisa Linna-Angelvu** esitteli vaikuttavan listan hallituksen vuosille 2012–2015 asettaman asuntopoliittisen toimenpideohjelman puitteissa toteutettuja toimenpiteitä. 45 toimenpiteen ohjelman kauniita tavoitteita ovat muun muassa tonttimaan saatavuuden turvaaminen, yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, tukea tarvitsevien asuinolojen parantaminen ja asumisen laadun parantaminen.

Lisäksi parhaillaan valmisteilla on esitys maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi siten, että kuntien lakisääteiseksi tehtäväksi tulee vastata maapolitiikasta kokonaisuutena, ei vain kaavoituksesta. Ehkä tämä muutos tuo mukanaan kaivatua pitkäjänteisyyttä asuntopoliittisiin linjauksiin.

Varmaa on ainakin se, että erilaisia lääkkeitä tarvitaan koko rakentamisen ketjun mitalta, prosessin kaikissa vaiheissa. Kun tähän lisätään kasvava asukasaktiivisuus ja asukkaiden herääminen vaatimaan laatua ja monipuolista tarjontaa, voimme kenties odottaa valoisampaa tulevaisuutta?

Päivi Virtanen

SAFAn apurahat ja avustukset 2014 haettavana

SAFAn rahastoista on tänä vuonna haettavana yhteensä **12 000 euroa**. Apurahojen, kannustuspalkintojen ja avustusten saajista päättää SAFAn hallitus.

Salomon Wuorion rahasto

Vuosittain vaihtuvista nimikkorahastoista on nyt vuorossa vuonna 1943 perustettu S. Wuorion rahasto. Rahastosta jaetaan apurahoja liiton jäsenille kotimaassa tai ulkomailla tehtäviin virkistysmatkoihin ilman veloitetta määrättyyn opinto- tai tutkimustyöhön.

Avustus- ja kannustusrahasto

Rahastosta jaetaan kannustus- ja avustuspalkintoja, joilla edistetään liiton tarkoituksen mukaisesti ihmisten ympäristösuhteita eheyttävää ja yhdyskuntarakenteita parantavaa rakennustaiteita.

Rahastolla tuetaan myös terveydellisistä syistä tai työttömyyden tai muiden vastaavien seikkojen vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita arkkitehteja ja heidän perheitään.

Apurahojen hakemiseen ei ole määrämuotoista lomaketta, mutta hakemuksen tulee sisältää

- selvitys haettavan apurahan käyttötarkoituksesta ja perustelut
- haettavan apurahan määrä ja mahdollisesti se, mistä rahastosta apuraha haetaan
- mahdolliset muut samaan tarkoitukseen saadut apurahat
- listaus mahdollisista muista viimeisen 5 vuoden aikana myönnettyistä apurahoista
- lyhyt CV tai referenssilista (portfolio tarvittaessa)

Vapaamuotoiset hakemukset perusteluineen ja liitteineen tulee toimittaa **ke 27.9.2014 klo 16 mennessä** SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnalle osoitteeseen **SAFAn toimisto, Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki** tai sähköpostitse **koulutus@safa.fi**.

Lisätietoja antaa SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnan sihteeri, koulutusvastaava **Pia Selroos**, puh. **041 528 2952** tai **pia.selroos@safa.fi**.

Hulevesien käsittely luonnonmukaistuu

Hulevesien käsittely on muuttumassa: uudistuva vesihuoltolainsäädäntö suosii viemäröinnin sijaan avo-ojia ja parantaa hulevesien hallintaa sään ja vesiolojen ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja päällystettyjen pintojen määrän kasvaessa yhdyskunnissa. Hulevesien uudeltaisesta luonnonmukaista käsittelystä kuultiin EKO-SAFAn hulevesiseminaarissa Suomen ympäristökeskus SYKEn tiloissa.

Keinoja uuteen käsittelyyn

Hulevedet ovat rakennetussa ympäristössä maan pinnalta, rakennusten katoilta ja muilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Ne on tähän asti johdettu yleisimmin viemäreihin ja edelleen puhdistamattomina vesistöihin. Sataessaan vesi on puhdasta, mutta muun muassa tienpintojen pöly likaa sen. Viemärikapasiteettia ei pystytä enää lisäämään.

Hulevesien luonnonmukaisessa käsittelyssä hulevesiä pyritään imeyttämään ja viivyttämään niiden syntysijoilla. Vettä läpäisevät pintamateriaalit mahdollistavat vesien imeytymisen maaperään, ja niin sanotut sadeputarhat eli tulvalampareet tasaavat tulvahuippuja. Ne ovat osa kiinteistökohtaisia imeytys- ja viivytysjärjestelmiä. Vesi puhdistuu, kun se suodattetaan hallitusti maan läpi.

Viherkatkokin ovat osa hulevesien hallintaa. Paksut viherkatteet viivyttävät sadevettä ja antavat purkuojille aikaa kuljettaa vettä. Vantaan Meiramitiellä taas on kokeiltu imeyttää sadevettä tienpenkkoihin loveamalla reunakiveystä.

Taimenen paluu merkki kehityksestä

Syytä hulevesien uudeltaiseen käsittelyyn onkin. Kaupunkiympäristö kasvaa ja tiivistyy. Ilmastonmuutoksen seurauksena säiden ääri-ilmiöt, kuten rankkasateet ja toisaalta pitkätkin kuivuusjakso, lisääntyvät myös Suomessa. Tällöin on eduksi, jos hulevesien käsittelyllä pystytään tasaamaan epätasaisia kosteusoloja ja välttämään viemäriverkoston tulviminen.

”Hulevedet eivät käytäydy kunta- tai kaupunginosa-rajoiden mukaan”, muistutti arkkitehti **Jouko Seppänen** Tampereen kaupungilta. Yhteistyö eri alueiden viranomaisten ja suunnittelijoiden välillä on tärkeää. Vastuu hulevesisuunnittelusta on siirtymässä vesilaitoksilta kunnille.

Hulevesiasiansa oleellisia ovat kaupunkien purot. Puroihin puhdistamattomina lasketut sadevedet ovat lianneet purojen vesiä. Nyt kaupunkipuroihin laskettujen sadevesien likaisuuteen on alettu kiinnittää huomiota, ja kaupunkipuroja on ennallistettu. Muun muassa taimen on palannut useisiin puroihin.

”Taimen on hyvä indikaattori”, kertoi **Aki Janatuinen** Virta-

PEKKA HÄNNINEN

Kartanonkoskella on varauduttu sulamisvesien tai rankkasateiden aiheuttamiin tulvahuippuihin muotoilemalla purkuojan ympärille painanteita, joihin tulvavesi voi tulla hallitusti. Näin vesiä viivytetään ja hallitsematon tulviminen muulla estetään.

vesien hoitoyhdistyksestä. Jos taimen pärjää, pärjää moni muukin laji. Elinympäristöinä virtavedet ovat erityisen tärkeitä varsinkin kaupungeissa.

Luonto tervehdyttää

Europarlamentaarikko, Viherympäristöliiton puheenjohtaja **Sirpa Pietikäinen** muistutti tutkimusprofessori **Ilkka Hanskin** mallista, jossa 10 prosenttia maa-alasta tulisi jättää luonnon-tilaan luonnon sirpaloitumisen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen estämiseksi. EU:ssa valmistellaan parhailaan viheralueiden direktiiviä luonnon ekosysteempipalveluiden ja monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Luonnon ekosysteempipalvelut ovat melko uusi käsite. Vesien lisäksi niihin kuuluvat muun muassa raitis hengitysilmä, luonnon tarjoamat hyödykkeet ja virkistysmahdollisuudet. Lukuisissa tutkimuksissa luonnolla on todettu olevan myönteisiä vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen – myös kaupunkiluonnolla. Luonto ja sen ekosysteempipalvelut tulisi ottaa lähtökohdaksi kaupunkisuunnittelussa: kaupungeja kun kuitenkin suunnitellaan ihmisille.

Pekka Hänninen

Aiheesta lisää: Rakennettavien alueiden hulevedet ja kattokasvillisuus -pdf (www.vantaa.fi), Hulevesiopus-pdf (www.kunnat.net)

Kaavoitusjuridiikkaa kartanomiljöössä

TILTU NURMINEN

Vanhallinnan linnavuorella Turun kupeessa pidetyssä kaavoitusjuridiikan koulutusseminaarissa varatuomari **Susanna Ijäs** Suomen Kuntaliitosta selvitti lakipykälien avulla kunnan roolia kaavoituksen pyörteissä.

Kunnan oikeudet ja velvollisuudet

Kunnilla on kaavoituksen suhteen monopoliasema. Toisinaan yksityinen maanomistaja, kuten vaikka tuulivoimayhtiö, saattaa puskea päälle ja vaatia kaavoitusta, mutta siihen ei ole pakko suostua.

Myöskään ELY-keskus tai vaikkapa museoviranomainen ei voi määrätä kunnan kaavoituksesta, mutta se voi nostaa jonkin asian esille, ohjata kaavoitusta tai hakea muutosta. Aiemmin valtio on sanonut viimeisen sanan kaavoituksesta, mutta nyt kunta määrää kaavan sisällöstä ja alueiden käyttötarkoituksesta.

Asemakaava on laadittava tai pidettävä ajan tasalla siten, kuin kunnan kehitys ja erityisesti asuntotuotannon tarve tai maankäytön ohjaustarve edellyttävät. Kaavoituksen käynnistämistä kunta päättää itsenäisesti. Kun kaavaprosessi on käynnistetty, kunnan ei ole syytä vetkutellessa sen etenemisen suhteen muista kuin maankäytöllisistä tai alueellisista syistä. Muuten kyseessä on julkisen vallan väärinkäyttö. Toisaalta kaavaa on turha tehdä, mikäli kunnalla ei ole taloudellisia edellytyksiä toteuttaa sitä.

Yhdenvertaisuusperiaate ei velvoita kaikkeen

Toisinaan kuntaa vaaditaan yhdenvertaisuusperiaatteeseen vedoten kaavoittamaan yhdelle tontille samat oikeudet kuin naapuritonteille on kaavoitettu. Periaate ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kaikille pitää kaavoittaa samalla tavalla. Pitkään jatkuneesta käytännöstäkin voidaan poiketa, kun siihen on hyvät perusteet.

Jos kaavoitettavalla alueella tulee olla esimerkiksi viheralueita ympäristön viihtyvyyden vuoksi, voidaan toisen yksityisen maa osoittaa kaavassa viheralueeksi ja toisen asuntoalueeksi. Jos viheralueeksi osoitetun alueen sijainti on arvioitu maankäytöllisesti parhaaksi tai kenties ainoaksi mahdolliseksi, kunta ei riko yhdenvertaisuusperiaatetta kaavoittaessaan eri maanomistajille eri käyttötarkoitukseen osoitettuja alueita.

Tekijänoikeudet ja sopimukset

Tekijänoikeuslain mukaan viranomaisasian päätöstä tai lausuntoa varten tehtyihin asiakirjoihin tai selvityksiin ei synny tekijänoikeuksia. Kunta saa esimerkiksi käyttää kaavoitustyössä hyväksyen yksityisen konsultin laatimia selvityksiä ilman erillistä korvausta, vaikka alkuperäinen hanke ei toteutuisikaan. Laki ei vaadi tästä erillistä sopimusta, mutta mikäli haluaa välttää turhan kiistelyn, asia on hyvä mainita yksityisen tahon kanssa tehtävässä erillisessä sopimuksessa. Toinen konsulttikin saa siten käyttää maksutta ensimmäisen konsultin alun perin tekemiä suunnitelmia ja selvityksiä.

Missään kunnan tekemissä sopimuksissa, kuten kauppakirjoissa tai kaavoitussopimuksissa yksityisten kanssa, kunta ei voi sitoutua hyväksymään kaavaa, vaan tarvittavat päätökset tekevät kunnan poliittiset päättäjät. Kunta on ainoa taho, joka valvoo yleistä etua, ja siksi kunnan täytyy valvoa, että kaavan sisältö ja selvitykset ovat riittävät. Kunta ei myöskään voi delegoida esimerkiksi kuulemisiä konsultille.

Yksityisen kaavanlaatijan on otettava riski, että kunnan päättäjät eivät hyväksykään kaavaa. Kaavan sisällöstä ei voi sopia sitovasti konsultin kanssa, ainoastaan tavoitteista tai pyrkimyksistä.

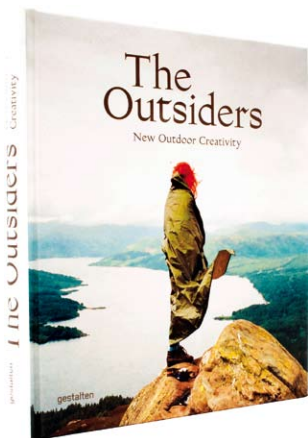
Kaavoituksen vaiheista ilmoitettava julkisesti

Kunta ei tarvitse maanomistajien suostumusta kaavoittamiseen tiettyä aluetta. Asiasta pitää kuitenkin ilmoittaa riittävästi ja julkisesti. Jos esimerkiksi kaavoituksen vaiheista tai maankäyttösopimuksen tekemisestä ei ilmoiteta lainmukaisesti prosessin aikana, se soveltuu valitusperusteeksi, kun kuntalainen haluaa valittaa aiheesta.

Erikoista on, että joissain tapauksissa kunta saattaa tehdä lainvastaisia päätöksiä joko tietämättömyyttään tai huolimattomuuttaan. Nämä päätökset ovat voimassa siihen asti, kunnes toisin päätetään, jos kukaan ei puutu niihin. Jos kaava siis on saanut lainvoiman, sitä pitää noudattaa, vaikka se sisältäisi lainvastaisen kaavamääräyksen.

Lisää ohjeita ja neuvoja voi kysyä Suomen Kuntaliiton lakimiehiltä, joista muutammat ovat erikoistuneet kaavoituskysymyksiin.

Tiltu Nurminen

Parasta visuaalista kulttuuria

Ennen lomakautta silmiini osui kirja *The Outsiders* – *New Outdoor Creativity*. Upean teoksen keskiössä ovat ulkoilmaelämä sekä parhaat tavat nauttia siitä asianmukaisten välineiden kera.

Kun matkustin vuoden 2012 arkkitehtuuri biennaaliin Venetsiaan junalla Münchenistä, vaunuosastooni tuli energiaa uhkuva mies rinkkoineen. Juttelimme, ja kysyin, mitä hän tekee työkseen. Hän vastasi jättäneensä vaativan työpaikkansa ja päästäneensä höyryjä kävelemällä 23 päivän verran Alppien yli. Vaativien tehtävien jättämistä voidaan purkaa monin tavoin. Mielestäni hän oli ratkaissut asian oikein.

Arkkitehtien puurtaminen toimistojen uumenissa edellyttää vastapainoa. Jopa äärimmäisiä ponnistuksia tai kauas lähtemistä vaativat harrastukset tai uusista maisemista nauttiminen ovat usein tarpeen. Monia ei kiinnosta suuria investointeja vaativa tai luontoa kuluttava harrastaminen, ja jotkut haluavat nauttia luonnosta yksin. Silloin suunnitelmat tulee tehdä huolella, jalkineista ja päähineistä alkaen. Luonnossa olemisesta voi tehdä suoranaista taidetta. Tamien on oltava peittävämpiä, mukavia ja mieluisia.

The Outsiders -kirjan toimituskunta on koonnut kertomuksia siitä, miten mahtavaan luontoon mennään – silloin, kun

GESTALTEN

Ilmassa leijuva teltta Tentsile Stingray.

mennään kunnolla. Kirjaan on kirjoittanut muun muassa löytöretkeilijä **Erling Kagge**.

Teos keskittyy vaellukseen, lainelautailuun, pyöräilyyn ja ylipäättään tien päällä olemiseen, lumeen ja veteen. Samalla se kertoo tarinoita. Ulkoilmojen ammattilaiset ovat koonneet tietoja parhaista mahdollisista varusteista ja tehneet muutaman checklistin. Kirja esittelee muun muassa BioLite-retkikeittimen, jolla voi ladata myös puhelimen ja joka käyttää polttoaineena käpyjä ja tikkuja.

Mukana on tavaroita ja asusteita, joiden muotoilussa ja valmistuksessa ympäristö on otettu mahdollisimman hyvin huomioon. Yksi arvostettu tuotemerkki on Patagonia, jonka keuhalahamo **Vincent Stanley** on suostunut haastateltavaksi. Yksi kertomuksista vie kaksosten **Hansen** ja **Paul Hoepnerin** polkupyörämatkalle Berliinistä Shanghaihin.

Kauneimpia kirjan esittelemiä asumuksia taas on arkkitehtien **Axel Shirley Smithin** ja **Kirk Kirchevin** kehittälemä ilma- ja leijuva teltta Tentsile Stingray. Se kiinnitetään puihin, ja sen pohja-ala on yli seitsemän neliötä. Teokseen on eksynyt jopa suomalainen pieni metsään tehty mökki. Sohvakalustoineen se ei oikein tunnu kuuluvan joukkoon.

Kirjaan olisi varmasti löytynyt suomalaisten erämiesten ja -naisten testattuja ja kehittelemiä loistavia välineitä. Nyt saamme tyytyä siihen, että mukana Pohjolasta on kevyttelttamerkkejä, kuten tanskalainen Nordisk, sekä ruotsalaisia Sandqvistin reppuja.

The Outsiders ei kuitenkaan ole mikään tuotekuvasto vaan kokonaisuutena kiehtova, ulkona olemiseen keskittyvä luovuuden, toimivuuden ja visuaalisuuden ylistys. Ihana lahjavihjekin sen uumenista löytyy: kantokassiin meloineen sopiva kajakkikajakki Oruk. Arkkitehdeille voisi vuorostaan heittää haasteeksi suunnitella kirjan esittelemää suomalaislähtöistä mökkiä paremman ja monipuolisemmin toimivan, omavaraisuutta tukevan pienen metsätalon.

Sitaatteja on muun muassa **Albert Einsteinilta**: ”Katso sylvälle luonnon salaisuuksiin ja tulet ymmärtämään kaiken aiempaa paremmin.” Upeita luonnon salaisuuksia kirjaan on tulkinnut esimerkiksi valokuvaaja **Kilian Schönberger**.

Olisin mielelläni testauttanut kirjan sisällön myös ystävälläni, joka vie retkikuntia Himalajalle. Jostain kumman syystä hän oli taas vuorilla.

Tarja Nurmi

Jeffrey Bowman, Sven Ehmann, Robert Klanten (toim.): The Outsiders – New Outdoor Creativity. Gestalten 2014.

KOTIMAA

KESÄ

30.–31.8.2014 klo 8–16

Alvar Aalto Cafe: Abundance

Jyväskylä.

Ensimmäisessä Alvar Aalto Café -seminaarissa luennoivat mm. Harvardin yliopiston arkkitehtuuriteorian ja -kritiikin professori Sanford Kwinter, australialainen liikennesuunnittelija Rachel Smith, arkkitehtuurikriitikko ja kuraattori Marco Brizzi sekä MVRDV arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelu-toimiston jäsen Klaas Hofman. Tapahtuma on kaikille avoin.

• abundance2014.splashthat.com/

NÄYTTELYT

KESÄ

-30.8.2014

Aikakerrostumia Oulunkylässä

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Vanhan huvilakaupunginosan aikakerrostumat kertovat esikaupungin asteittaisesta liittymisestä metropolin kaupunkirakenteeseen. Näyttely avaa näkökulmia Oulunkylän miljöön kehittämiseksi tulevaisuudessa.

• laituri.hel.fi

-6.9.2014

Eurooppa Helsingissä – aikatiloja nykyajassa

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Visuaalinen matka historiaan sisältää viiden kaupungin pienoismallit: Helsingin, Turun, Tampereen, Rooman ja Konstantinopolin. Lisäksi esillä on Eurooppa-malli, rakennuskulttuurin malli, aikakuutio sekä pronssi-reliefejä ja öljymaalauksia. Näyttelyyn liittyvät yleisöluennot Laiturilla 3.9. ja 4.9. klo 17. Näyttelyopastusta läpi kesän ja Taiteiden yönä 21.8.

• laituri.hel.fi

-14.9.2014

Rajapinnat

Kuparipaja, Fiskarsin ruukki.

Fiskarsin käsityöläisten, muotoilijoiden ja taitelijoiden osuuskunnan kesänäyttely esittelee, mitä tapahtuu, kun luovat itsenäiset yhteisöt kohtaavat ja pohtivat käsityön, taiteen, muotoilun ja kaupallisuuden rajapintoja. Aihetta on lähestytty mm. grafiikan, kuvanveiston, arkkitehtuurin ja tatuointitaiteen kantilta.

• www.fiskarsvillage.fi

-14.9.2014

W.W.W. Viipurin Alvar Aalto -kirjasto

Alvar Aalto -museon Galleria, Alvar Aallon katu 7, Jyväskylä.

Näyttelyssä esitellään hiljattain restauroitua Viipurin kirjastoa korjausrakentamisen ja rakennussuojelun näkökulmasta. Esillä on pienoismalleja, huonekaluja ja valokuvia. Yleisöopastukset kesä-, heinä- ja elokuussa torstaisin klo 13 suomeksi ja klo 14 englanniksi.

• www.alvaraalto.fi

-21.9.2014

Ilmari Tapiovaara 100 vuotta

Designmuseo, Korkeavuorenkatu 23, Helsinki

Vuonna 2014 tulee kuluneeksi 100 vuotta muotoilija Ilmari Tapiovaaran (1914–1999) syntymästä. Juhlavuoden kunniaksi Designmuseossa on esillä laaja näyttely Tapiovaaran tuotannosta. Näyttelyssä nähdään niin huonekaluja kuin ennen näkemättömiä luonnoksia arkistosta.

• www.designmuseum.fi

2.–27.9.2014

Helsinki: Näkymiä kaupungista

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Ranskalainen sarjakuvataiteilija Charles Berberian ja hänen puolisonsa, kirjailija Anna Rozen ovat tehneet kolmikielisen kirjan täynnä luonnoksia ja sarjakuvia, Helsinki: Näkymiä kaupungista (2014). Arkkitehtuuri on luonnoskirjoissa suurena osassa.

• laituri.hel.fi

-28.9.2014

Suomen arkkitehtuuria. Kaksivuotiskatsaus 2014

Arkkitehtuurimuseo, Kasarmikatu 24, Helsinki.

Näyttelyssä on esillä poimintoja Suomen uusimman arkkitehtuurin kärjestä vuosilta 2011–2013. Katsaukset tarjoavat tutustumisväylän kotimaiseen huippuarkkitehtuuriin.

• www.mfa.fi

11.9.–1.11.2014

Helsinki Dresses – Helsingin kauneimpia rakennuksia pukuina

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Muotoilija Anne Mustarastaa näyttely esittelee Helsingin kauneimpia rakennuksia näyttäväksi puvuiksi muutettuina. Näyttely rohkaisee tutkimaan ja ihmettelemään ympäris-

töään ja inspiroitumaan siitä omalla tavallaan.

• laituri.hel.fi

-30.11.2014

Aallon toimistosta maailmalle

Alvar Aalto -museon Ateljee, Tiilimäki 20, Helsinki.

Näyttely vie Aallon toimistosta maaneeseen ponnistaneiden arkkitehtien töiden äärelle. Tarkastelussa ovat Jaakko Kontio, Kaarlo Leppänen ja Eric Adlercreutz. Arkkitehtien töiden myötä pureudutaan siihen, miten ajankuva ja Aallon opissa vietetyt vuodet vaikuttivat heidän työskentelynsä.

• www.alvaraalto.fi

ULKOMAAT

3.–7.8.2014

UIA:n maailmankongressi

Durban, Etelä-Afrikka.

Maailmankongressin teemana on "Architecture elsewhere". Lisätietoja, ohjelma ja ilmoittautuminen osoitteessa:

• www.uia2014durban.org/

-17.8.2014

Finland: Designed Environments – Urban design, home & body and new design realities

Minneapolis Institute of Arts -museo, Minnesota, USA.

Mukana mm. WDC2012-paviljonki, Åsa Hellmanin keramiikkaa ja Karin Widnäsän Savoy-astiasto.

-31.8.2014

Estonian Vernacular Architecture

Viron arkkitehtuurimuseo, Ahtri 2, Tallinna, Viro.

Näyttelyssä seurataan virolaisten maatalojen kehitystä nykypäivään.

• www.arhitektuurimuseum.ee/en

-23.11.2014

14. Venetsian arkkitehtuuribien-naali

Venetsia, Italia.

Vuoden 2014 Venetsian arkkitehtuuribiennaalin teema "Fundamentals" palaa arkkitehtuurin ajattomaan perustaan. Eri maiden paviljongeissa pohditaan teemallisesti globaaleja ja kansallisia kehityskulkuja otsikolla "Absorbing Modernity: 1914–2014".

• www.mfa.fi

NÄYTTELYT MUSEOSSA

SUOMEN ARKKITEHTUURIA. KAKSIVUOTISKATSAUS 2014 Iso halli 11.6.–28.9.2014

Mitä arkkitehtuurissa juuri nyt arvostetaan? Suomalaisen arkkitehtuurin kuudes kaksivuotiskatsaus esittelee kymmenen asiantuntijajuryyn valitsemaa pääkohdetta ja kymmenen kunniamaininnan saavaa kohdetta, jotka ovat valmistuneet heinäkuun 2011 ja kesäkuun 2013 välillä. Tällä kerralla valittujen kohteiden joukossa on runsaasti julkisia ja kulttuurirakennuksia; näistä kolme on toteutettu ulkomailla. Juryn puheenjohtajana on toiminut maisema-arkkitehti Jenny B. Osuldsen norjalaisesta Snøhetta-toimistosta.

Katsauksen järjestävät Arkkitehtuurimuseo, Alvar Aalto -säätiö / -akatemia ja Suomen Arkkitehtiliitto SAFA. Katsauksen yhteistyökumppanina toimii Arkkitehtuurin tiedotuskeskus.

TAKAUMA. ARKKITEHTUURIMME KATSAUKSET 1953–2012 pieni halli 11.6. – 28.9.2014

Suomalaisen arkkitehtuurin katsauksia on järjestetty vuodesta 1953 lähtien. Pienen hallin näyttely kokoaa yhteen näyttelyt Suomi rakentaa -näyttelysarjan vuosilta 1953–1998 ja kaksivuotiskatsaukset vuosilta 2004–2012.

Anssi Lassila, Re-Creation, Venetsian arkkitehtuuriennaali.
Kuva Tuomo Tammenpää

LUENTO

Keskiviikko 27.8. klo 18, Arkkitehtuurimuseo Professori emeritus Osmo Lappo:

Suomi rakentaa -näyttelyt: osa Arkkitehtuurimuseon historiaa

Suomi rakentaa -näyttelyt esittelivät suomalaisen rakentamisen parhaimmistoa noin viiden vuoden välein vuosina 1953–1998. Mitä arkkitehtuurimme yleiskatsaukset kertoivat omasta ajastaan, järjestäjien tavoitteista, näyttelykohteiden valinnasta ja taustalla toimineista henkilöistä? Pääsymaksu 6/3/0€

NÄYTTELYT ULKOMAILLA

TERVETULOA VENETSIAN ARKKITEHTUURIBIENNAALIIN! 7.6.– 23.11.2014, Venetsia, Italia

Euroopan suurin kansainvälinen arkkitehtuurialan tapahtuma, Venetsian arkkitehtuuriennaali, tunnetaan suunnannäyttäjänä, joka kokoaa yhteen alan keskeisimmät vaikuttajat ja ajankohtaiset avaukset.

Vuonna 2014 Venetsian arkkitehtuuriennaalin kuratoi tunnettu hollantilainen arkkitehti ja teoreetikko **Rem Koolhaas**. Biennaalin teema Fundamentals palaa arkkitehtuurin peruselementteihin. Eri maiden paviljongeissa pohditaan teemallisesti globaaleja ja kansallisia kehityskulkuja otsikon *Absorbing Modernity: 1914–2014* alla.

Suomi on edustettuna Venetsiassa kahdessa näyttelyssä. Suomen paviljongissa on esillä Arkkitehti Anssi Lassilan, OPEAA Office for peripheral Architecture, teos Re-Creation kansainvälisessä kontekstissaan. Näyttelyn ovat kuratoineet Juulia Kauste ja Ole Bouman. Pohjoismaisessa paviljongissa nähdään Norjan Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design kuratoima ja tuottama näyttely, *Forms of Freedom. African independence and Nordic Models*.

RE-CREATION KEHOTTAA POHTIMAAN ALKUPERÄN JA MONISTETTAVUUDEN TEEMOJA.

Kesälämpimiä

Katselen kiihkeänä kevään vihreyttä – sen muutosta herkin läpikuultavan vihreästä vahvaan tummempaan vihreään. Silloin vatsaani kouraisee tunne, joka on "sweet and sour". Olisiko se suomeksi hapanimelä? Kuitenkin samalla makea ja hapan.

Miksi siis? Keväällä vienti-insinööri tarkkailee allakkaansa. Heti kesäkuun alussa on Lähi-idän vientiä koskeva kongressi Damaskoksessa. Sitten on vuorossa pikaviisiitti Beiruttiin, vuorten yli. (Maistelkaa muuten Alkosta saatavaa Ksara-viiniä Beekaan laaksosta – ystäviä nimittäin.)

Beirutista lennetään Sri Lankaan Colombon keskussairaalalle tapaamaan ulkoministeriön **Tane Kääriäistä**. Rakentaminen on päässyt vauhtiin, ja suomalaiset osapuolet ryhtyvät valmistelemaan riitaa välimiesmenettelyä käyttäen. Riita oli pohjimmiltaan valvojan ja urakoitsijan välinen. Tilaaja joutui kuitenkin altavastaajaksi. Tilaaja oli Suomen valtio.

Sieltä suoraan Jeddaan. "Jedhattan"-projekti on hyvässä vauhdissa. Ystävämme **Ziyad Zaidan** haluaa kuitenkin ryöstää kaiken kunnian ja rahan. On taisteltava. (Kunnia ja maine ryöstettiin muuten vasta vuonna 2013, rahoja ei koskaan saatu.)

Jeddasta on suora lento Tripoliin. On ryhdyttävä junnaamaan. Projektit ovat hyvässä kuosissa. Sirten kongressikeskus

ja Jufran hallintokeskus edustavat suomalaisen suunnittelun huippua. "Meidän arkkitehtuuriperintöämme", libyalainen tilaaja sanoo. (Kiitos ja kunnia!) Suomalaiset valvojat tuottavat pieniä ongelmia, heidät on pidettävä erossa paikallisesta kotipoltetusta – ammattihommat ovat totta kai priimaa. Mutta raha! Raha on epätoivon aihe. Päätän jäädä maahan niin kauaksi aikaa, kunnes rahaa tulee.

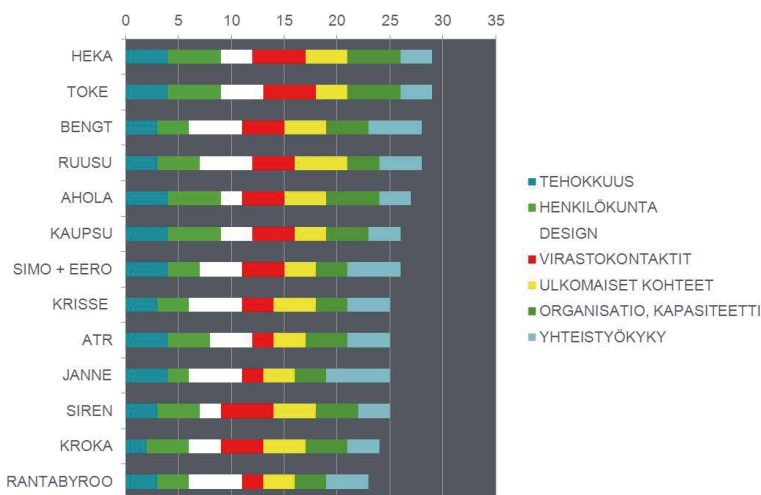
Aikaa kuluu puolitoista kuukautta. Kesäkuukaudet vierivät hitaasti 40 asteen lämmössä. Rantaloma ei kiinnosta. Työmaille on matkaa 600 kilometriä. Auto syöksyy pitkin punaisen ruskeata erämaata. **David Cohenin** "The Future" soi äärimmäisen kovalla. On peitettävä auton jatkuva piippaus. Auto piippaa, kun nopeus ylittää 130 km/h. (Ne japanilaiset!) Nopeus on 180 km/h. Rahaa ei tule, mutta vienti-insinöörin kantti pettää. Hän ajattelee hurmioituneena kesä-Helsinkiä. Naisiakin – nimenomaan!

Kotimatka alkaa elokuun 19. päivänä. Mannerheimintiellä 21. elokuuta lämpötila on 10 astetta. Kesä oli päättynyt.

Nyt eläkeläisenä osakseni jää muistelu. Toivottavasti tällaiset muistot eivät lopullisesti blokeeraa ja shokeeraa meidän yritteliäisyyttämme. Se on uhka!

Tuo äskeinen oli 80-luvun loppua ja 90-luvun alkua. Ajattelen aina – nyt – kummastuksella, miten ennen globalisaatiota ja ennen Nokiana uskoimme johonkin – itseemme.

Kirjoitin joskus 70–80-luvuista: "Metsäsissit nousivat öljykriisin keskeltä ja heitä vietiin vieniin. Öljykriisi toi energiakysymykset. Kattonopeus pudotti ajamisen hurman. Poliitikot ottivat insinöörijohtajien tehtävät. Kaikki oli politiikkaa. Kotimaassa haasteelliset työt tuntuivat loppuvan. Opiskelijaa hirvitti. Nyt insinöörejä vietiin. Vuosisadan alussa suomalainen insinööri oli maailmankansalainen. Hän opiskeli saksaksi ja puhui ruotsia ja venäjää. Vientiajan alkaessa suomalainen insinööri oli ummikko. Parhaasta päästä demari tai taistolainen. Tahto synnytti synergian, riskit unohdettiin. Alkoi kulttuurien, kommunikaation ja työtapojen opiskelu. Suomalaiset metsäsissit valloitti

SUOMALAISET METSÄSISSIT
VALLOITTIVAT RENTOUDELLAAN,
REHELLISYYDELLÄÄN JA
TEKNIKALLAAN.

ivat rentoudellaan, rehellisyydellään ja tekniikallaan. Suunnittelijalle ja rakentajalle nämä ajat ovat nyt ohi. Muistoja Lagosista, Jeddasta, Bagdadista, Kostamuksesta, Norilskista, Teheranista, Hanoista, Addis Abebasta, Tripolista, Colombosta ja Nairobista."

Muistellaan lisää 70-lukua kesälämpimiksi – jos sallitte. Kauppakillassa ryyppäsi kaksi Eeroa, kaksi Penttiä ja Norkku. (Arvatkaa ketkä?) Oli syntynyt ahaa-elämys! On perustettava vientifirma. **Koskimiehen Matti** keksi nimen: DEVECON. (Superseksikäs työnimi CONS-EX hylättiin. Se ei soveltunut ranskalaisten kuultavaksi.)

Ryhmälle olisi valittava hyvä arkkitehtiosakas. Minä jouduin tempelin harjalle. Suoritin arvoanalyysiä. Listalle valittiin vain tutut ja luotetut. Arvostelun perusteena olivat tehokkuus, henkilökunta, design, virastokontaktit, ulkomaiset suhteet, organisaatio sekä sopeutuvuus. Painotuksia ei todistuksia jaettaessa käytetty, sillä heikoin lenkki saattoi olla juuri se puuttuva lenkki.

Mukaan pääsivät Heikki Castrénin johtama entinen Revellin toimisto (Heka), **Toivo Korhosen** toimisto (Toke), **Erik Kråkströmin** toimisto (Kroka), **Pentti Aholan** toimisto (Ahol), **Bengt Lundstenin** toimisto (Bengt), JKMP eli Juutilainen-Kairamo-Mikkola-Pallasmaa (Rantabyroo), Kaupunkisuunnittelu Oy (Kaupsu), **Kristian Gullichsen** (Krisse), ATR-toimisto (ATR), **Jan Söderlundin** toimisto (Janne), Järvinen-Valjakka-toimisto (Simo+Eero), Sirénin toimisto (Siren) sekä vielä **Aarno Ruusuvooren** toimisto (Ruusu+Piha). Erityisniminä mainitaan vielä **Anni-ka Piha** ja **Yrjö Kukkapuro** omilla erikoisaloillaan. Suoritin arvion, ja tuloksen näette viereisellä sivulla.

Lopuksi kysyn teiltä kaikilta jotain. Missä on Alvarin, Reiman ja monien 50–90-luvun sankareiden vientiperintö?

Pentti Murole

Puhuttua

Intohimoja sekä puolesta että vastaan herättänyt Guggenheim Helsinki -arkkitehtuurikilpailu lanseerattiin 4.6. Palace-hotellissa aivan Etelärannassa sijaitsevan kilpailutontin tuntumassa. Mediahuomio oli taattu, ja SAFAn sai siitä osansa. Vielä pari päivää ennen h-hetkeä kaivettiin esiin Bilbaon Guggenheim-museon tulevat lisenssimaksut.

Yle uutisoi (2.6.) jutussaan *Guggenheim-säätiö vaatii lisämaksuja Bilbaon museolta* näin: "Vuonna 1997 ovensa avannut Espanjan Bilbaon Guggenheim-museo maksoi aikoinaan 133 miljoonaa euroa. Siitä jopa 12 miljoonaa meni lyhentämättömänä Guggenheim-säätiölle, joka nyt halajaa uutta sopimusta ja lisää rahaa lisenssirahan muodossa. 'Säätiö haluaa jatkossa perä vuotuisen lisenssimaksun, jollaista tähän asti ei ole ollut', kertoo Bilbaon pormestari **Ibon Areso** Yle Uutisten haastattelussa."

MTV3 uutisoi (4.6.) jutussaan *Guggenheim-kisa alkoi – houkuttelee satoja arkkitehtejä* näin: "Guggenheim Helsingin tie on ollut pitkä ja kuoppainen. Ehkä juuri siksi arkkitehtuurikilpailun avoimuutta ja läpinäkyvyyttä on muistettu korostaa joka käänteessä. Kun kuusi finaaliin valittua työtä esitellään, kerrotaan myös arkkitehtien nimet mutta ei sitä, kuka on minkäkin ehdotuksen takana."

Uusi Suomi uutisoi (4.6.) jutussaan *Guggenheim-pomolta outo reaktio Ylellä: "En pidä tästä haastattelusta"* näin: "Guggenheim-säätiön johtaja **Richard Armstrong** hermostui tänään Yle uutisten haastattelussa ja aikoi poistua haastattelusta kesken kaiken. Ylen toimittaja kysyi Armstrongilta, mitä säätiö tekee, jos Helsingin kaupunki ja Suomen valtio eivät arkkitehtuurikilpailusta huolimatta lähde rahoittamaan mahdollista Guggenheim Helsinki -museota. 'En tiedä. En pidä tästä haastattelusta. Nämä ovat tyypillisiä huonoja kysymyksiä', Armstrong tokaisi ja nousi lähteäkseen haastattelusta."

Helsingin Sanomat uutisoi (5.6.) jutussaan *Guggenheim-kisaan odotetaan osallistujajohyökyä* näin: "SAFAn puheenjohtajan **Esko Rautiolan** mielestä taidemuseon suunnittelun ei pitäisi olla vaikeaa rakennuksen toiminnan näkökulmasta. Arkkitehtuurin puolesta hän pitää tehtävää hankalampana. 'Museossa on paljon suuria tiloja. Yleisön kierto ja logistiikka on hallittavissa. Mutta arkkitehtuurin kohdalla törmätään heti dilemmaan siitä, tehdäänkö ekspressiivistä arkkitehtuuria vai taustaa taiteelle.' Wau-arkkitehtuurista Rautiola ei puhuisi ollenkaan. 'Se on median rakastama termi, mutta ei sitä todellisuudessa ole olemassakaan. Hyvä arkkitehtuuri on aina enemmän tai vähemmän wau, vaikka se olisi hiljaista.'"

Arkkitehtuurikilpailu Guggenheim Helsinki -museosta käynnistyi

Guggenheim-museon tontti Helsingin Etelärannassa on haastava niin teknisesti kuin kulttuurisesti.

TUOMAS UUSHEIMO

Helsinkiin ehdotetusta Guggenheim-museosta käytävä arkkitehtuurikilpailu avattiin 4.6. Palace-hotellissa järjestetyssä tilaisuudessa. Kilpailu on ensimmäinen, jossa Guggenheim-säätiö hakee suunnitelmaa museolleen avoimella, kansainvälisellä arkkitehtuurikilpailulla.

Guggenheim-säätiö on erityisen kiinnostunut Helsingin arkkitehtuuri- ja designperinnöstä sekä sijainnista idän ja lännen leikkauspisteessä.

Kilpailu järjestetään yhteistyössä Helsingin kaupungin, Suomen valtion ja Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn kanssa. Kilpailua hallinnoi lontoolainen taideorganisaatioiden, kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden ja voittoa tavoittelemattomien yhdistysten arkkitehtuurikilpailuihin erikoistunut Malcolm Reading Consultants. Kilpailu tullaan käymään pitkälti SAFAn kilpailusääntöjen mukaisesti ja muun muassa anonymitteettiperiaatetta noudattaen.

Kaksivaiheinen kilpailu tiukalla aikataululla

Arkkitehtuurikilpailu järjestetään kaksivaiheisena. Ensimmäiseen vaiheeseen osallistuvat työt tulee jättää nimettöminä 10.9. mennessä. Tuomaristo valitsee ehdotuksista kuusi finalistia. Tuomariston puheenjohtajana toimii **Mark Wigley**, professori ja Columbian yliopiston arkkitehtuurin, suunnittelun ja rakennusperinnön koulutusohjelman dekaani. SAFAA edustavat tuomaristossa Varsovaan juutalaismuseon suunnitellut professori **Rainer Mahlamäki** sekä Venetsian arkkitehtuuri- ja taiteen instituutin johtaja ja Venetsian arkkitehtuuri- ja taiteen instituutin johtaja **Anssi Lassila**.

Kilpailutöiden arvioinnissa tuomaristo painottaa töiden

arkkitehtonista suunnittelua, suhdetta museotonttiin ja kaupunkikuvaan, käytettävyyttä, kestäväää suunnittelua (sisältäen materiaalivalinnat) sekä toteuttamiskelpoisuutta. Kaikkiin ensimmäisen vaiheen kilpailutöihin on mahdollisuus tutustua kilpailun verkkosivuilla, joilla tullaan esittelemään tarkemmin kilpailussa kolmenkymmenen parhaan joukkoon yltäneet työt.

Guggenheim-säätiö julkistaa kilpailun finalistit marraskuussa 2014, jolloin kilpailun toinen vaihe käynnistyy. Finalisteilla on maaliskuuhun 2015 asti aikaa viimeistellä kilpailutyönsä. Tämän jälkeen tuomaristo tapaa jälleen Helsingissä ja arvioi saamansa ehdotukset. Guggenheim-säätiö julkistaa kilpailun voittajan kesäkuussa 2015. Kilpailun voittaja palkitaan 100 000 eurolla ja viisi muuta finalistia 55 000 eurolla. Kilpailun aikana jatkuu keskustelu mahdollisen museon rakentamisen edellytyksistä.

Haastava tontti

– Helsinki haluaa olla kulttuurin ja designin kaupunki. Ehdotetusta Guggenheim-museosta järjestettävä kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu rakentuu Helsingin kulttuuripääkaupunkivuoden ja kaupungin rikkaan arkkitehtuuriperinnön päälle. Odotan mielenkiinnolla ideoita siitä, miltä historiallinen Eteläsatama voisi näyttää tulevaisuudessa, sanoi Helsingin kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** lanseeraustilaisuudessa.

– Guggenheim Helsinki -museon arkkitehtuurikilpailusta tulee äärimmäisen kiinnostava. Museolle ehdotetussa sijainnissa näkyvät monet kulttuuriset ja ympäristölliset tekijät.

KILPAILUN TUOMARISTO

Mark Wigley, professori ja Columbian yliopiston arkkitehtuurin, suunnittelun ja rakennusperinnön koulutusohjelman dekaani (tuomariston puheenjohtaja)

Mikko Aho, arkkitehti, virastopäällikkö, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Jeanne Gang, perustaja ja arkkitehti, Studio Gang Architects

Juan Herreros, professori ja perustaja, Estudio Herreros

Anssi Lassila, arkkitehti, perustaja, OOEPEAA Office for Peripheral Architecture

Erkki Leppävuori, pääjohtaja, Teknologian tutkimuskeskus VTT

Rainer Mahlamäki, professori, perustaja, Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy

Helena Säteri, ylijohtaja, ympäristöministeriö

Nancy Spector, apulaisjohtaja ja Jennifer and David Stockman -pääkuraattori, Solomon R. Guggenheim -säätiö

Yoshiharu Tsukamoto, perustaja ja arkkitehti, Atelier Bow-Wow

Ritva Viljanen, apulaiskaupunginjohtaja, Helsingin kaupunki

Richard Armstrong osallistuu tuomariston kokouksiin ilman äänestysvaltuuksia.

Myös teknisestä näkökulmasta tarkasteltuna tontti tulee haastamaan arkkitehteja ja insinöörejä, totesi Teknologian tutkimuskeskus VTT:n pääjohtaja ja kilpailun tuomariston jäsen **Erkki Leppävuori**.

Lisätietoja ja kilpailuohjelma osoitteessa www.designguggenheimhelsinki.org

Haluatko vuosikirjan tietosi nettiin?

SAFAn vuosikirja julkaistaan alkukesän 2014 aikana verkossa SAFAn jäsensivuilla näköispainoksena. Tietosuojavaltuutetun toimiston ohjeistuksen mukaisesti **SAFA ei julkaise jäsentensä henkilötietoja internetissä ilman näiden erillistä lupaa.**

Voit ilmoittaa SAFAlle suostumuksestasi tietojesi julkaisuun painetun vuosikirjan lisäksi myös nettiversiossa täyttämällä lomakkeen SAFAn verkkosivuilla.

Mikäli et täytä lomaketta, tietojasi ei julkaista vuosikirjan nettiversiossa. (Poikkeuksena ovat eri toimielinten, kuten valtuuston, jäsenyydet, joiden jäsenlistan yhteydessä julkaitaan jäsenen nimi, kuva ja sähköpostiosoite.)

Jäsensivuille pääsevät lähtökohtaisesti vain SAFAn jäsenet. SAFA ei kuitenkaan voi taata, etteikö aineiston leviäminen ulkopuolisille olisi mahdollista. Roskapostien estämiseksi tekstien – etenkin sähköpostiosoitteiden – suora kopiointi tekstimuodossa on kuitenkin estetty.

Jos haluat tietojasi julkaistavan SAFAn vuosikirjan 2014 nettiversiossa, täytä lomake osoitteessa www.safa.fi/fin/ajankohtaista/.

Tervetuloa Hesa-Safan retkelle Oivalaan!

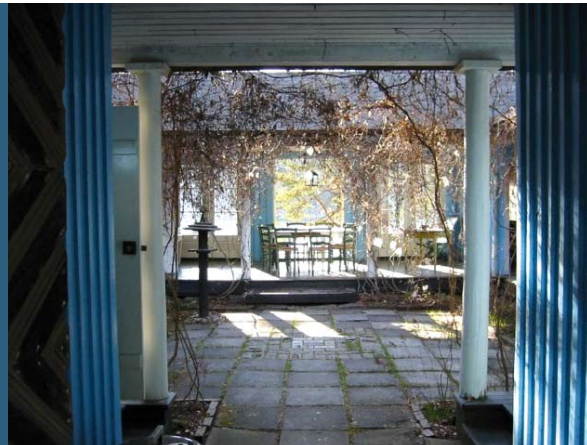
Perinteinen veneretki villa Oivalaan, Villingin saareen Helsingissä järjestetään keskiviikkona 20.8.2014. Tilausvene kuljettaa meidät Meritullintorilta kauppatorin tuntumasta klo 16.30 ja takaisin olemme klo 22.00 samassa paikassa.

Sitovat ilmoittautumiset 18.8.2014 mennessä:

hesasafa@safa.fi tai tekstiviestillä Jutta Telivuolle p. 045-1105152. Mukaan mahtuu 40 henkilöä. 10 e / aikuinen, lapset maksutta.

Tarjoilua ja lämmin sauna odottavat saarella, saunapyhyhe ja grillattavaa mukaan. Tervetuloa!

HESA-SAFA

Pohjola-talo ja seitsemän kääpiötä

JKMM voitti kutsukilpailun Pohjola-talon korttelin kehittämisestä.

Kutsukilpailun tarkoituksena oli löytää innovatiivinen ja toteutuskelpoinen idea Helsingin Munkkiniemessä sijaitsevan Pohjola-talon korttelin ja sen lähiympäristön kehittämiseen. Vakuutusyhtiö Pohjolan pääkonttori on jäämässä pääosin tyhjilleen vuoden 2015 aikana.

Kilpailuun oli kutsuttu kuusi arkkitehtitoimistoa: Arkkitehti-toimisto JKMM, Tengbom Eriksson Arkkitehdit, Arkkitehti-toimisto CJN, Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit, Arkkitehtitoimisto K2S ja Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola. Kilpailuehdotuksia saatiin seitsemän kappaletta, ja niiden joukosta voittajaksi nousi JKMM Arkkitehtien ehdotus *Snow White and The Seven Dwarfs*.

Säilyttämisen ja uudistamisen vaikeus

Pohjola-talo valmistui vuonna 1969 Pohjolan pääkonttoriksi **Viljo Revellin** toimiston voittaman arkkitehtuurikilpailuehdotuksen pohjalta. Revellin kuoltua kilpailun alkuvaiheessa toi-

misto jatkoi työtä **Heikki Castrénin** johdolla.

Alkuperäinen rakennus muodostuu 11-kerroksisesta toimistotornista (A-torni) ja sitä ympäröivästä jalustaosasta. Kokonaisuuden alla sijaitsevat laajat kellaritilat ja paikoituskanne useassa kerroksessa. Rakennuksen jalustaosaa sekä kellaritiloja laajennettiin 1980-luvulla arkkitehtitoimisto Castrén-Jauhainen-Nuuttilan suunnitelmien mukaisesti ja pohjoispäähän rakennettiin uusi 6-kerroksinen torni (B-torni). Arkkitehtuuriltaan laajennusvaihe jatkoi alkuperäistä muotokieltä pienin muunnoksina. Laajennus valmistui lopullisesti vuonna 1988.

Kaupunkikuvallisen perusratkaisun lisäksi uudella kilpailulla oli tarkoitus kartoittaa alustavasti rakennuskokonaisuuden eri käyttömahdollisuuksia ja eri käyttäjien mahdollisuutta hyödyntää samoja, olemassa olevia tiloja. Kilpailussa etsittiin innovatiivisia tulevaisuuden hybridikortteliratkaisuja. Erityistä huomiota tuli kiinnittää olemassa olevien laajojen kellaritilojen uusiin käyttötarkoituksiin.

KILPAILUSSA ETSITTIIN INNOVATIIVISIA
TULEVAISUUDEN HYBRIDIKORTTELI-
RATKAISUJA.

VOITTAJA

Snow White and The Seven Dwarfs

Arkkitehtitoimisto JKMM

Tekijät: Samuli Miettinen, Juha Mäki-Jyllilä, Asmo Jaaksi,
Teemu Kurkela ja Tuomas Raikamo

KUNNIAMAININTA

7 BROTHERS

Arkkitehtitoimisto K2S

Tekijät: Kimmo Lintula, Niko Sirola ja Mikko Summanen

KUNNIAMAININTA

West Village

Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit

Tekijät: Risto Huttunen, Santeri Lipasti, Pekka Pakkanen,
Petri Herrala ja Hella Hernberg

PALKINTOLAUTAKUNTA

W. P. Carey Inc.: Ralph van der Beek (director, MSc real estate)

SRV Yhtiöt Oyj: Jouko Pöyhönen (johtaja, hankekehitys, DI), Miia Ajo (asiakkuusjohtaja, arkkitehti SAFA)

SRV Rakennus Oy: Tommi Parikka (kehitysjohtaja, DI, 7.4.2014 alkaen), Tuomas Rantsi (SRV Yhtiöt Oyj/asiakkuusjohtaja, DI, 5.12.2013–4.4.2014)

KSV: Anu Kuutti (projektipäällikkö, arkkitehti SAFA), Annukka Lindroos (asemakaava-arkkitehti SAFA)

Kilpailijoiden valitsema tuomari:

Antti-Matti Siikala (professori, arkkitehti SAFA)

Palkintolautakunnan sihteeri:

Heidi Kanner (SRV Yhtiöt Oyj/DI)

Palkintolautakunnan ulkopuoliset asiantuntijat:

Olavi Veltheim (KSV/asemakaavapäällikkö, arkkitehti SAFA), Tuomas Eskola (KSV/ toimistopäällikkö, arkkitehti SAFA), Leena Makkonen (KSV/TKT, arkkitehti), Niina Strengeell (KSV/maisema-arkkitehti), Olga Bernitz (KSV/liikenne-insinööri), Markku Lehtinen (Rakennusvalvontavirasto, arkkitehti SAFA), Johanna Björkman (Kaupunginmuseo, tutkija)

Kilpailun voittajaehdotus, Snow White and the Seven Dwarfs: havainnekuva (vas.), näkymä pihalta (oik., ylh.) ja asemapiirros (oik. alh.).

Saneerauksen ja täydentämisen tuli keskittyä asumiseen, ja uuden rakentamisen volyymi tuli sovitaa kokonaisuuteen. Alustavien kannattavuuslaskelmien arvioitiin edellyttävän hankkeelta noin 50 000 kerrosalaneliömetrin maanpäällistä uudisrakentamislaajuutta. Uudisrakentamisen arvioitu määrä ei kuitenkaan sitonut kilpailijoita.

Lähes koko tontin alueella on maan- tai kannenalaista pysäköintitilaa, joka on tarkoitus säilyttää. Näiden tilojen rakenteiden huomiointi rajoitti uuden rakentamisen vaihtoehtoja. Lisähaasteen suunnittelulle toivat myös tontin länsireunan vieressä kulkeva Huopalahdentie ja sen liikenteen aiheuttamat melu- ja hiukaspäästöt.

Kilpailutehtävän ja lähtökohtien vaatavuudesta johtuen tontin rakentaminen ei ratkennut kilpailun puitteissa kokonaan. Olemassa olevan rakennushistoriallisesti ainutlaatuisen

Kunniamaininnan saaneet ehdotukset 7 BROTHERS (vas.) ja West Village (oik.).

rakennuksen huomioiminen ja mittava lisärakentaminen sen yhteyteen tuottivat ehdotuksia, jotka eivät ansioistaan huolimatta täyttäneet kaikkia kilpailulle asetettuja tavoitteita.

Seitsemän pistetalon voittaja

Palkintolautakunta asetti yksimielisesti ensimmäiselle sijalle Arkkitehtitoimisto JKMM:n ehdotuksen *Snow White and The Seven Dwarfs*.

Voittaneen ehdotuksen kokonaisratkaisu perustuu seitsemään vaihtelevan korkuiseen pistetaloon, jotka alapuolista rakennejärjestelmää noudattaen on sijoitettu kaupunkikuvallisesti kiinnostavasti. Pistetalokonsepti liittää alueen myös Munkkivuoren ja Niemenmäen rakennusten typologiaan.

Huopalahdentien varressa rakennusmassojen porrastaminen kadun linjasta mukailleen on luontevaa ja luo kiinnostavan katunäkymän myös pohjoisen suunnasta lähestyttäessä. Korttelin sisälle syntyy vaihtelevia pihatiloja. Asuntojen pohjaratkaisut ovat toimivia, ja asunnoista avautuu näkymiä läpi korttelialueen. Kokonaisuus on harmoninen ja kehityskelpoi-

nen, vaikka 19-kerroksinen pistetalo onkin turhan korkea.

Lisäksi kilpailussa jaettiin kaksi kunniamainintaa. Toisen sai Arkkitehtitoimisto K2S:n kiinnostava ehdotus 7 BROTHERS. Uudisrakentaminen on siinä sijoitettu kuuteen toisistaan poikkeavaan asuinrakennustyyppiin. A- ja B-ornit on säilytetty – tämä osaltaan tukee erilaisten asuinympäristöjen syntyä korttelialueelle. Ehdotus mahdollistaa toteuttamisen vaiheittain ja myös aluekokonaisuuden kehittämisen osissa.

Toinen kunniamaininta jaettiin Huttunen-Lipasti-Pakkannen Arkkitehtien ehdotukselle *West Village*, joka tarjoaa korttelin kokonaisratkaisuksi mielenkiintoisen, tiiviin pienoiskaupunkikonseptin. Itä-länsi-suuntaisia rakennusmassoja halkovat pohjois-etelä-suuntainen sisäkatu ja sen katolla kulkeva kevyen liikenteen puistomainen väylä.

Kilpailun järjestivät korttelin omistaja W. P. Carey Inc. ja SRV Yhtiöt Oyj yhteistyössä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Antti-Matti Siikala

KILPAILUT

ALOITUS

SISÄÄNJÄTTÖ

Yleiset kilpailut

• Guggenheim Helsinki	4.6.2014	10.9.2014
• Akaan Toijalan keskusta	9.6.2014	1.10.2014

Sisään jätetyt yleiset kilpailut

• Vaasan raviradan alue	1.10.2013	30.12.2013
• Tampereen Musiikkiakatemiatalon laajennus	20.11.2013	28.3.2014
• Lapin keskussairaalan laajennus, 1. vaihe	3.3.2014	9.6.2014

Kutsukilpailut

• Atriumkortteli, Jätkäsaari	1.11.2013	28.2.2014
• Rovaniemen Valionrannan ja Koskipuiston alue	17.2.2014	12.5.2014
• Hämeenlinnan asemanseutu	17.4.2014	22.8.2014
• Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnan tilat	28.4.2014	13.6.2014
• Helsingin yliopiston hallintorakennus, Yliopistonkatu 4	16.6.2014	31.10.2014
• Kouvolan Brankkarin alue	4.8.2014	30.9.2014
• Oulun uusi keskuspalasema	syksy 2014	

Muut kilpailut

• Kuopion Sairaalakadun arkkitehtuuri- ja tontinluovutuskilpailu	13.1.2014	5.5.2014

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Linkkejä kilpailuihin: www.safa.fi/kilpailut

YLEISTEN KILPAILUJEN VEROVAPAAUS

SAFA laatii vuoden 2015 aikana ratkaistavien yleisten kilpailujen verovapausanomuksen 29.8.2014 mennessä.

Lisätietoja: www.safa.fi/verovapausanomus

Viime vuosien satoa

Yksi suomalaisen arkkitehtuurin vankimmista instituutioista, joka toinen vuosi järjestettävä Suomen arkkitehtuuria -näyttely, on jälleen tämän kesän ajan esillä Arkkitehtuurimuseossa.

Vuodesta 1953 lähtien järjestetyt Suomen arkkitehtuuria -näyttelyt ovat pitkälti määritelleet, mitkä rakennukset on hyväksytty modernin arkkitehtuurimme merkkiteoksiksi. Todennäköisesti myös oman aikamme arkkitehtuurin historia kirjoitetaan aikanaan kaksivuotiskatsauksiin valittujen rakennusten pohjalta, ja suurin osa valituista määrätään luultavasti suojeltavaksi ennen pitkää. Näyttelyn kuratointi on siten poikkeuksellisen vastuullinen – ja kritiikille altis – tehtävä.

Edeltäjänsä varjossa

Kaksivuotiskatsauksia on järjestetty nykyisessä muodossaan kymmenen vuoden ajan. Siitä huolimatta niitä on vaikea olla vertaamatta edeltäjiinsä, legendaarisiin Suomi rakentaa -näyttelyihin. Jälleenrakennusajan ihanteiden pohjalta syntynyt instituutio kaipasi vuosituhaten vaihteessa epäilemättä uudistamista, mutta näyttelyrytmin tiivistäminen ja esiteltävien rakennusten määrän vähentäminen on tuottanut myös ongelmia, joita ei ole vielä onnistuttu täysin ratkaisemaan.

Kaksi vuotta on ensinnäkin aivan liian lyhyt aika, jotta arkkitehtuurikentällä ehtisi tapahtua merkittäviä muutoksia. Jokainen kaksivuotiskatsaus on siksi vaikuttanut aivan liikaa edeltäjänsä toisinnolta: esiteltävät rakennukset ovat vaihtuneet, mutta sama rakennustyyppivalikoima on toistunut pienin variaatioin näyttelystä toiseen. Arkkitehtuurin tyyllinen evoluutiokaan ei ehdi oikein näkyä niin lyhyessä ajassa.

Sarjallisuuden vaikutelmaa korostaa vielä katsausten yhtenäinen graafinen ilme – Suomi rakentaa -näyttelyissä se välitettiin antamalla jokaiselle katsaukselle erilainen, oman aikansa esteettisiä ihanteita ja näyttelyn sisältöä kuvannut ulkoasu. Tilanteen korjaamiseksi kannattaisi harkita tulevien katsausten kokoamista yhden ajankohtaisen teeman ympärille.

Suomi rakentaa -näyttelyissä esiteltiin yleensä kymmeniä, toisinaan jopa satoja erilaisia kohteita: niin modernin arkkitehtuurimme mestariteoksia kuin yleis- ja asemakaavoja, voimalaitoksia, vedenpuhdistamoita, maantiesiltoja, majakoita ja muita arkisia rakennelmia. Tämänkertaiseen näyttelyyn **Marko Kivistön**, **Sari Schulmanin** ja norjalaisen **Jenny B. Osuldsein** muodostama tuomaristo on valinnut 10 pääkohdetta ja 10 kunniamaininnan saanutta rakennusta. Arkkitehtoninen laatus on siten pidetty erittäin korkeana, ja jokainen kohde on pystytty esittelemään varsin perusteellisesti.

Suppea valikoima antaa kuitenkin kovin kapean – ja valitettavan elitistisen – kuvan arkkitehtien työkentästä: kahta korjaushanketta ja yhtä taideprojektia lukuun ottamatta kaikki kohteet edustavat perinteistä uudisrakentamista. Erityisesti kaupunkisuunnittelun täydellistä sivuuttamista on vaikea ymmärtää. Onneksi näyttelyjulkaisusta löytyvät **Rasmus Wærnin**, **Anni Vartolan** ja **Jonas Malmbergin** kirjoittamat artikkelit, joissa käsitellään kriittisesti ajankohtaisia kysymyksiä, kuten Keski-Pasilan kaltaisia jättihankkeita, mediakentän murrosta

Alt arkkitehdit, Niemenrannan koulu.

K2S Arkkitehdit, Arctian pääkonttori.

Huttunen-Lipasti-Pakkanen-arkkitehdit, Kaanaankadun asuintalo.

ja uudemman rakennusperinnön suojeleungelmia.

Tätäkin katsausta vaivaa myös suomalaisten arkkitehtuurinäyttelyiden ja -journalismin helmasynti: rakennukset esitellään lähes yksinomaan valmistumisen jälkeisessä tilassa. Muutama näyttävä valokuva suunnittelu- ja rakentamisprosessista vähentäisi vaikutelmaa estetisoitujen taideobjektien kokoelmasta. Samalla olisi syytä tuoda enemmän esiin arkkitehtien ja erikoissuunnittelijoiden hyvän yhteistyön merkitystä – monessa kohteessa ainakin sisustus- ja maisema-arkkitehdeilla näyttäisi olleen tärkeä rooli viimeistellyn kokonaisuuden aikaansaamisessa.

Yhdenmukainen nykyarkkitehtuuri

Mitä näyttelyyn valitut 20 rakennusta sitten kertovat suomalaisen arkkitehtuurin tilasta? Kaksi valituista sijaitsee Kiinassa ja yksi Puolassa, joten ainakin muutamat toimistot ovat onnistuneet murtautumaan kansainvälisille suunnittelumarkkinoille. Arkkitehtuurimme kovan ytimen muodostavat silti kotimaahan suunnitellut koulut ja kirjastot, kuten Saunalahden koulu, Seinäjoen kaupunginkirjasto ja Kaisa-talo.

Ajatus arkkitehtuurista yhtenä pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan kulmakivenä on toistunut monissa viimeaikaisissa näyttelyissä, kuten Louisianan taidemuseossa pari vuotta sitten järjestetyssä New Nordic -katsauksessa. Siellä institutionaalisten rakennusten rinnalle nostettiin myös sosiaaliseen kannustavat julkiset ulkotilat, joita kaksivuotisnäyttelyssä ei lainkaan esitellä – eikö Suomesta löydy vielä riittävästi korkeatasoisia kohteita?

Sekä tuomaristo että artikkelien kirjoittajat pitävät suomalaisen arkkitehtuurin suurimpana ongelmana asuntotuotannon epäinnovatiivisuutta. Malmberg ehdottaa lääkkeeksi

TUOMAS UUSHEINO

JKMM Arkkitehdit, Seinäjoen kaupunginkirjasto.

erillistä asumiseen keskittyvää palkintoa tai tapahtumaa – tai löytyisikö siitä kokoava teema seuraavalle kaksivuotisnäyttelylle?

Näyttelyn perusteella nykyarkkitehtuuristamme on vaikea löytää merkittäviä linjajeroja. Kansainväliset muotiaiheet on poikkeuksetta sulautettu suomalaisen modernismin perinteesiin ja pragmaattiseen suunnittelukulttuuriimme. Tuloksena on rakennuksia, joissa on yhdistelty varmaotteisesti suorakulmaista ja vapaamuotoista geometriaa, betoni-, tiili-, kupari- ja puupintoja, silkkipainettua lasia, perforoituja metallilevyjä, eteeristä valkoisuutta ja kirkkaita huomiovärejä. Onko puhdasta sattumaa, että monet teemoista esiintyvät myös **Alvar Aallon** suunnittelemassa Kulttuuritalossa, jonka peruskorjaus on yksi näyttelyn pääkohteista?

Puolanjuutalaisten historian museo, Kaisa-kirjasto, Wuxi Grand Theatre ja Kaanaankadun asuinkortteli puolestaan todistavat, että suomalaiset arkkitehdit uskaltavat jälleen suunnitella todella monumentaalisia rakennuksia. Onkin kiinnostavaa – ja hieman pelottavaa – nähdä, millaisia tuloksia suuntaus tuottaa seuraavissa näyttelyissä.

Kristo Vesikansa

ARCH-EXIST PHOTOGRAPHY

Vesa Honkonen arkkitehdit, Church of Shadows

ANTTILAIHO

Helin&co arkkitehdit, Kahvila Mattolaituri.

EUROOPPA HELSINGISSÄ – aikatiloja nykyajassa

kesänäyttely Laiturilla 6.9. asti

Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtiotiskelijat ovat 2000-luvun alkuvuosina laatineet harjoitustöitä arkkitehtuurin historian opetuksen yhteydessä. Töiden pohjalta on syntynyt näyttely, jossa Euroopan arkkitehtuurin historia ja rakennuskulttuurin aikasyvyys kytkeytyvät toisiinsa Helsingin historian aikatilassa. Näyttely on toteutettu Hel-

singin kaupunkisuunnitteluviraston ja yliopiston yhteistyönä. Näyttelyn sisällöstä on vastannut työryhmä **Tore Tallqvist, Marianna Verhe ja Ari Rahikainen**.

Historian opetuksessa aikasyvyyden hahmottaminen jää usein tekemättä. Näyttelyn työryhmä on tahtonut vaikuttaa epäkohdan korjaamiseen esittelemällä aikatiloja tauluina ja malleina. Sen jälkeen aikatilat voidaan sisustaa historian tiedoilla, ja ymmärrys aikasyvyyden kulttuurimerkityksestä kenties vahvistuu.

Opetuksessa lähdetään siitä, että rakennetaan kuvia ja pienoismalleja aikatiloista, joissa historia liikkuu. Vaikka ensisijaisesti ajan nuoli osoittaa kohti tulevaa, myös kiinnostus menneisyyteen saattaa kasvaa.

– Päähuomio näyttelyssä kiinnitetään rakennuskulttuurin perusedellytykseen, miten historian mitattu aikasyvyys ja ohikiitävällä hetkellä koettu aikasyvyys aikaansaavat keskenään yhteisvuorovaikutusta, professori emeritus Tore Tallqvist sanoi näyttelyn avajaisissa pitämässään puheessa.

TAMPERE
2 0
1 4
ARCHITECTURE WEEK

”Scales”

ARKKITEHTUURIVIikko.FI

FACEBOOK-SIVU

Suunnittelija Gigi Leung ja Anssi Lassila Suomen paviljongissa. Re-Creation -installaation kiinalainen osa.

Venetsian biennaali avautui

Euroopan suurin kansainvälinen arkkitehtuurialan tapahtuma, 14. Venetsian arkkitehtuuribiennaali, avautui 7.6. Tapahtuma jatkuu 23.11.2014 saakka. Monipuolinen arkkitehtuurikatselmus tunnetaan suunnannäyttäjänä, joka kokaa yhteen alan keskeiset vaikuttajat.

Tämänvuotisen biennaalin kuratoi hollantilainen arkkitehti ja teoreetikko **Rem Koolhaas**. Biennaalin teema *Fundamentals* palaa arkkitehtuurin ajattomaan perustaan. Eri maiden paviljongeissa pohditaan teemallisesti globaaleja ja kansallisia kehityskulkuja otsikolla *Absorbing Modernity: 1914–2014*.

Anssi Lassilan Re-Creation

Suomen paviljongissa on esillä **Anssi Lassilan** (OOPEEAA Office for Peripheral Architecture) installaatio *Re-Creation* kansainvälisessä kontekstissaan. Työ kehottaa pohtimaan alkuperän (*original*) ja monistettavuuden (*replica*) teemoja.

Teos havainnollistaa, kuinka alkuperäinen idea taipuu uudessa ympäristössä sopivaksi paikallisiin olosuhteisiin. Installaation kaksi osaa on toteutettu Suomessa ja Kiinassa yhteistyössä paikallisten tekijöiden kanssa. Installaation suunnittelutyöryhmässä olivat Anssi Lassila ja **Teemu Hirvilampi** avustajineen.

Suomen näyttelyn on tuottanut Arkkitehtuurimuseo yhteistyössä Shenzhenin urbanismin ja arkkitehtuurin biennaalin (UABB) ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa. Näyttelyn ovat kuratoineet Arkkitehtuurimuseon johtaja **Juulia Kauste** ja UABB:n taiteellinen johtaja

KUVAT: ARKKITEHTUURIMUSEO

ja **Ole Bouman**. *Re-Creation* on esillä **Alvar Aallon** vuonna 1956 suunnittelemassa paviljongissa.

Itä-Afrikan pohjoismaiset kehitysyhteistyöprojektit esillä

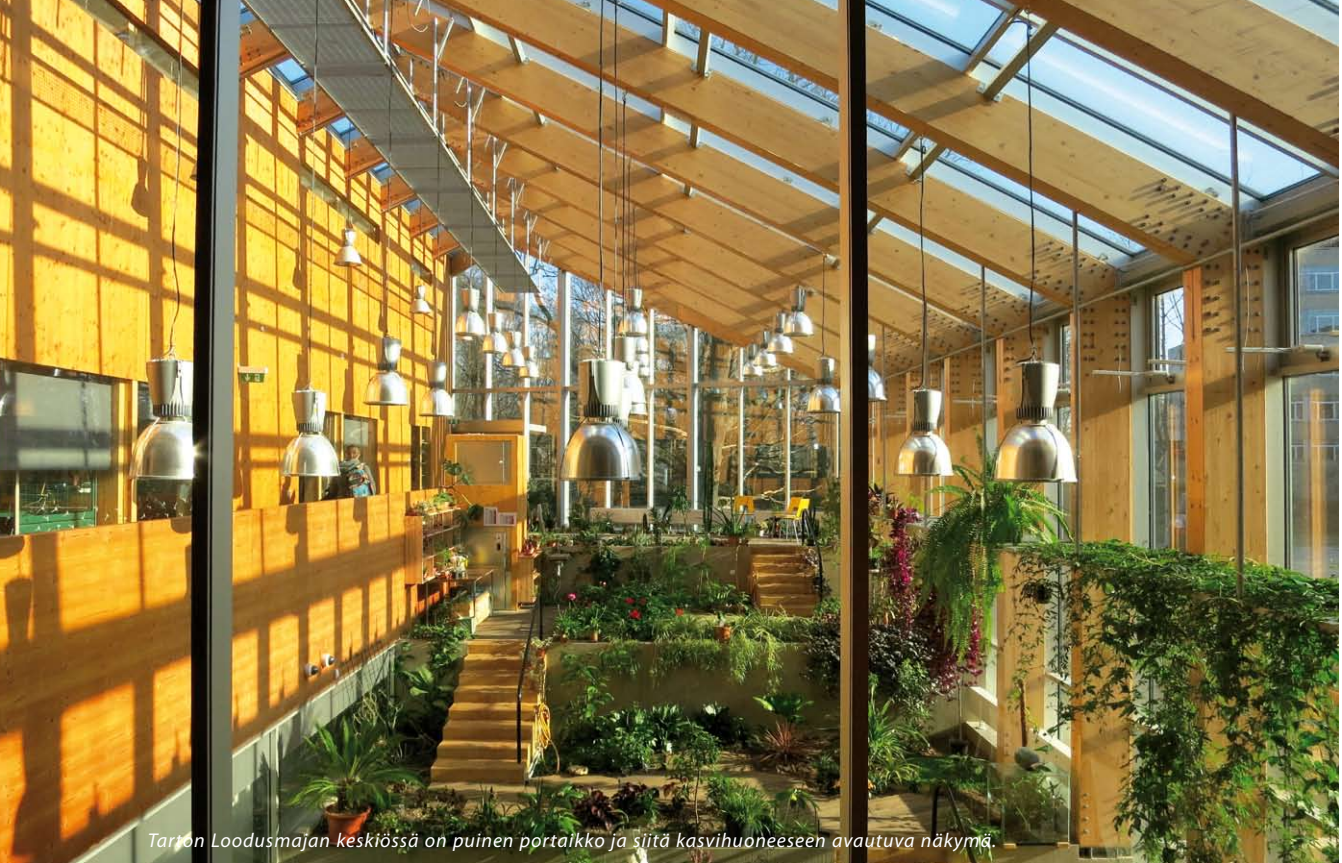
Suomi on esillä myös Pohjoismaiden paviljongissa, jossa nähdään Norjan taiteen, arkkitehtuurin ja designin kansallismuseon kuratoima ja tuottama näyttely, *Forms of Freedom – African independence and Nordic Models*. Näyttely esittelee pohjoismaisten arkkitehtien työskentelyä kehitysyhteistyöprojekteissa itäisessä Afrikassa vuosina 1960–1980.

Näyttely esittelee neljä kaupunkisuunnitelmaa, joista Tangan yleiskaava (1975–1995) on keskeisessä osassa. Hanke toteutettiin Suomen ja Tansanian yhteistyönä, ja sitä ohjasivat **Rainer Nordberg**, **Bo Mallerer**, **Antti Hankkio**, **Mårten Bondestam**, **Jaakko Kaikkonen** ja **Paavo Mänttari**. Näyttelyssä on esillä myös aluesuunnitelmia, kuten **Tapio Tuomarin** Dar es Salaamiin Tansaniaan suunnittelema *Onnela* (1971–1973) ja **Tarki Liedin** Sambian rautateille Lusakaan suunnittelemat talot (1975–1981).

Näyttelyn on kuratoinut Norjan museon johtaja, tohtori **Nina Berre**. Näyttelyn avustavana kuraattorina ja näyttelysuunnittelijana on toiminut arkkitehti **Gro Bonesmo** norjalaisesta Space Group -arkkitehtitoimistosta.

Aihetta ei ole aikaisemmin tutkittu tai asetettu näytteille näin mittavasti. Pohjoismaiden paviljonki sijaitsee Venetsian La Giardinin biennaalipiistossa. Paviljongin on suunnitellut norjalainen arkkitehti **Sverre Fehn** vuonna 1962.

Re-Creation-installaatio kehottaa pohtimaan alkuperää ja monistettavuutta.

KUVAI: TARIJA NURMI

Tarton Loodusmajan keskiössä on puinen portaikko ja siitä kasvihuoneeseen avautuva näkymä.

Uutta arkkitehtuuria Virossa

Tallinna on aina lähellä, mutta ei saa missään nimessä unohtaa myöskään ihanaa yliopistokaupunkia Tarttoa, kaunista Viljandia tai historiallista Narvaa.

Puistoa ja kaupunkia Tartossa

Tartossa on tietenkin runsaasti nähtävää vanhojen yliopistorakennusten alueella, mutta uudella yliopistokampuksella on paljon nykyarkkitehtuuriakin. Historiallisen kaupungin vanhalla sivukadulla on myös kerrassaan erinomaisen kauniisti kunnostettu museokokonaisuus, lelu- ja teatterimuseo. Lelumuseo on sujutettu taitavasti uudistettuun kaupungin vanhimpaan puutaloon ja sen piharakennukseen. Osoite on hauska: Lutsu-katu 8.

Keskustan alueella on viime vuonna valmistunut uusi luontokasvatuskeskus, Tartu Loodusmaja. Talossa on luentosaleja, laboratoriomaisia ryhmätiloja, kirjasto, toimistoja ja kokeittio. Arkkitehtuurikilpailun voitti nuori arkkitehtitoimisto Karisma. Työ on heidän läpimurtonsa.

Tartu Loodusmaja sijaitsee puistomaisessa ympäristössä. Kolmisakarainen pohja näkyy hauskaasti talon ulkomuodossa,

jossa kolmen siiven harjat kohtaavat keskellä. Luontokasvatukseen ja yhdessä tekemiseen keskittyvä kaksikerroksinen talo on hieman karu mutta silti olemukseltaan ystävällinen. Keskiössä on puinen portaikko ja siitä kasvihuoneeseen avautuva näkymä.

Tartossa on pian rakenteilla uusi kauppakeskus. Sen ansiona on kaupunkimainen ote: katujulkisivujen kehälle on sijoitettu asuntoja ja hotellihuoneita. Ostoskeskuksen katolla on pientalomaisia yksiköitä ja muita pienipiirteisiä rakennusmassoja. Kaupunkilaisten kanssa on keskusteltu jo suunnitteluvaiheessa, ja he ovat olleet innostuneita toisenlaisesta tavasta rakentaa kaupallista ympäristöä.

Asialla on Tallinnan Rotermannin alueelle kiiteltyä arkkitehtuuria tuottanut KTA-toimisto. Rotermanniin on toteutettu kokonaisuutta täydentävä asuin-, liike- ja toimistotalo, jonka tunnistaa korkeista ja solakoista, De Chirico -vaikutteisista puista pilareista. Suunnittelija on Alver Architects.

Palkittuja töitä Viljandissa

Viljandin kaupunki on vuorostaan saanut uuden ja hienon valtiollisen lukiorakennuksen. Puiston laitaan sijoitettu puikko-

mainen kaksikerroksinen rakennus perustuu Salto arkkitehtien kilpailuvoittoon ja kunnioittaa vanhaa koulurakennusta hienostuneesti.

Betonirunkoinen talo avautuu hienosti maisemaan. Betoni on reippaasti näkyvillä myös yhteisissä sisätiloissa. Rakennuksessa on paikoin käytetty värejä, mutta ne eivät ole liian trendikkäitä tai räikeitä.

Aivan koulun tuntumassa on KTA:n suunnittelema, puiston topografiaan hienovaraisesti upotettu puurakenteinen valkoinen laululava katsomoineen. Viljandin kaupunki on palkinnut näistä tuoreista ja raikkaista töistä kumpaisenkin arkkitehtitoimiston.

Uutta lähiöihin Tallinnassa

Tallinnassa uutta ja raikasta edustaa hieman finimpään syömiseen tarkoitettu ravintola Noa. Se sijaitsee Viimsissä, noin 15 kilometrin päässä ydinkeskustasta. Noan terassilta aukeavat iltaisin hienot merinäkyvät, ja sisätiloissa on vaaleutta ja viileyttä. Ulkomuodossa on myös ripaus Aalto-vaikutteita. Pohjoismaiseen makuun sisustus on kuitenkin kenties hieman turhan somaa tai täyteläistä. Talon arkkitehtuurista vastaa toimisto nimeltä KAMP.

Tallinaan valmistuu kesällä 2014 Lasnamäen jääurheilukeskus. Pienellä budjetilla rakennetun talon elementtijulkisivuissa on suuri määrä erikokoisia ikkunoita, ja sisätiloissa on myös draamaa. Rakennus tulee palvelemaan suurlähiön nuorisoa, sen jääkiekkoilijoita ja taitoluistelijoita sekä muita harrastajia. Curlingia varten on erikseen oma ratansa.

Rakennuksessa on yli 60 metrin jännevälin ylittävät puiset kattopalkit, lajinsa suurimmat Virossa. Muuten halli on hyvin betoninen, vaikka sisätiloissa on pehmennyksenä myös runsaasti puuta. Jääareena on KTA:n kilpailuvoitto. Viereen tulee nousemaan toinenkin julkinen rakennus, uusi kirjasto. Rakennukset ovat osa kaupungin pormestarin **Edgar Savisaaren** osin kiisteltyä politiikkaa.

Viimeisin mutta ei suinkaan vähäisin on Narvaan pari vuotta sitten toteutettu Tarton yliopiston collegerakennus, arkkitehtina Kavakava. Viron kulttuuriministeriön edustaja sanoi talon tehneen ensi kerralla niin tyrmävään vaikutuksen, että iho meni kananlihalle.

Myös uusia ja jännittäviä, arkkitehdeilta tilattuja yksityistaloja rakennetaan Vieroon edelleen, mutta ei yhtä tiuhaan tahtiin kuin rakennusbuumin kiihkeinä aikoina.

Tarja Nurmi

Lisätietoa osoitteista www.mm.ee, www.salto.ee, www.kta.ee, www.ata.ee, www.kavakava.ee, www.karisma.ee, www.kamp.ee.

Ravintola Noan ulkomuodossa on myös ripaus Aalto-vaikutteita.

Ravintola Noa Viimsissä.

Viljandin laululava.

Viljandin valtiollinen lukio.

Bauhausin mestaritalot kokivat vuoden 1945 pommituksissa kovia. Niin sanottu johtajan talo sekä sen naapurissa sijainnut paritalon puolikas tuhoutuivat täysin. DDR:n aikana laiminlyötiin taloista niitäkin, jotka jäivät paikoilleen. Viime toukokuussa avattiin tuhoutuneiden mestaritalojen rekonstruktioita tai pikemminkin jonkinlaiset tulkinnat alkuperäisistä, **Walter Gropiuksen** taloa ympäröivää muuria myöten. Kadunkulmaan on ilmestynyt myös **Mies van der Rohen** paikalle suunnittelema pieni kioski.

Rakennusryhmään kuului pienempiä kahden asunnon taloja. Niissä asuivat **László Moholy-Nagy**, **Lyonel Feininger**, **Georg Muche**, **Oskar Schlemmer**, **Wassily Kandinsky** ja **Paul Klee** perheineen. Gropius ja hänen puolisonsa **Ise** ehtivät asua taloan vain parin vuoden ajan, ja tunnetuin mustavalkoinen valokuva siitä on juuri Isen ottama.

Dessaussa Saksassa on paljastettu sodassa tuhoutuneiden Bauhausin mestaritalojen rekonstruktioita – tai pikemminkin eräänlaiset tulkinnat alkuperäisistä rakennuksista.

Gropiuksen aaveet

Bauhausissa vallitsi itse asiassa hierarkia; johtajan taloa ja sen puutarhaa ympäröi muuri, muiden taloja ei. Virvoitusjuomakioski oli kenties tarkoitettu pehmentämään alun perin tyyliä vaikutelmaa.

Jo 1990-luvun alkupuolelta saakka on ollut mahdollista käydä tutustumassa sodassa säilyneisiin, jo restauroituihin ja korjattuihin mestaritaloihin sekä niiden häikäisevään värimaailmaan. Kiivasta keskustelua on käyty siitä, millä tavoin tulisi suhtautua rikkoontuneeseen kokonaisuuteen. Johtajan talon perustusten päälle oli rakennettu Haus Emmer, jonka tulevaisuus herätti kysymyksiä: pitäisikö se säilyttää harjakattoineen kaikkineen, ikään kuin todistuksena Bauhausin lakkauttamisen jälkeisestä, DDR:n aikaisesta ja sitä myöhemmästä rakennushistoriasta. Haus Emmer purettiin vuonna 2008.

Mestaritalojen haamuja

Jälleenrakennustyön periaatteista ja ideoista järjestettiin arkkitehtuurikilpailu, joka herätti lisää keskustelua. Tuloksiin oli tiiin tyytymättömiä, joten kilpailun perään oli pian järjestettävä toinen. Projektin konsulttina toiminut **David Chipperfield** kiteytti asian seuraavasti: "Ette tarvitse detaloitua rakennussuunnitelmaa vaan filosofian."

Lopputuloksena on yllätykseksi jotain aivan muuta kuin alkuperäisten talojen kopio. Mestaritalojen kokonaisuutta täydentämään onkin tehty eräänlaiset talojen haamut.

Toteutuksesta on vastannut Bruno Fioretti Marquez Architects. Toimisto on yhdessä taiteilija **Olaf Nicolain** kanssa luonut rakennukset, jotka ovat kuin menneiden tulkintoja. Sisätiloissa ei suinkaan ole noudettu huonejärjestystä, vaan nekin on ikään kuin ajateltu abstraktisti.

Uudet rakennukset tulevat palvelemaan näyttely- ja tapahtumatiloina. Yhteen muuttaa Kurt Weil -keskus, joten odotettavissa on myös musiikkiesityksiä.

Kiistaa säätiön johtajuudesta

Bauhausin seuraavana haasteena tulee olemaan vuoden 1919 Bauhaus-manifestin kunniaksi järjestettävä satavuotisjuhla. Viime syksynä Bauhaus-säätiötä ravisteli skandaali, jonka syynä oli johtajakauden jatkamatta jättäminen. **Philipp Oswaltn** puolesta kerättiin jopa nimekkäiden kansainvälisten arkkitehtien adressi. Onnistuneesti Bauhausia johtaneen Oswaltn syrjäyttäminen oli näkyvästi esillä Saksan lehdistössä ja muissa medioissa.

Kiivaan keskustelun ja vetoomusten teho jäi kuitenkin ole-mattomaksi. Sillä ei ollut mitään vaikutusta Saksi-Anhaltin osavaltion paikallispolitiikkaan, saati kulttuuriministeriöön. Bauhausin uudeksi johtajaksi valittiin entisessä Itä-Saksassa syntynyt ja Australiassa Sydneyn yliopistossa arkkitehtuuria

Restauroidut mestaritalot sijaitsevat kauniilla mäntykankaalla.

Kuuluisa Mensa eli ruokasali, Bauhaus-näyttämö ja katsomo restauroidussa loistossaan.

KUVAT: TARJA NURMI

opettanut **Claudia Perren**. Oswaltn yhdeksi synniksi katsottiin se, että hänen perheensä koti sekä lasten koulut olivat virallisesti Berliinissä. *Die Zeitin* keväisessä haastattelussa Claudia Perren vakuutteli muuttavansa Dessauhun.

Vain aika näyttää, ovatko Perrenin tulevat linjaukset rohkeita ja Bauhausin perinteen sekä alueen tulevaisuuden suhteen uutta luovia ja kunnianhimoisia. Vaarana uskotaan johtajakandaalin opetusten jälkeen olevan se, että Bauhausista tulee sisäsiisti, paikallispolitiikoille mieluinen ja matkailijoille houkutteleva. Pahinta on, jos säätiö keskittyy lähinnä järjestämään kursseja ja menneisyyteen katsovia teemanäyttelyjä ja pyörittämään arkkitehtuuriturismia.

Tarja Nurmi

Lisätietoa osoitteesta www.bauhaus-dessau.de/stiftung.html.

Lapin matkailun koko kuva

Harri Hautajärven väitöskirja kääntää uuden lehden Suomen ja Lapin arkkitehtuurihistoriassa.

TKL, arkkitehti **Harri Hautajärven** väitöskirja *Autiotuvista lomakaupunkeihin – Lapin matkailun arkkitehtuurihistoria* tarkastettiin 25.4.2014 Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa. Vastaväittäjänä toimi professori emerita **Riitta Nikula** Helsingin yliopistosta ja kustoksena professori **Aino Niskanen**.

Hautajärven arkkitehtuurin historian alaan kuuluva väitöskirja edustaa arkkitehtuuritutkimuksessa tyypillistä monografiamuotoa. Tekijä on perehtynyt Lapin matkailurakentamiseen aina arkkitehtuurin perusopintojen opinnäytetöistä lähtien. Voidaankin jo puhua elämäntyöstä aiheen ja tutkimuksen parissa.

Mikä Lappi?

Monelle tämän päivän suomalaiselle Lappi alkaa Kemistä tai viimeistään Rovaniemeltä. Harri Hautajärvi rajaa alueen ja ai-

heen heti työn alussa: tutkimus keskittyy nimenomaan Suomen Lapin rakennusperintöön ja matkailurakentamisen historiaan, sisältäen luovutetun Petsamon.

Työn edetessä piirtyy uusi kuva Lapin rakennusperinnöstä: lappilaisesta rakennuskulttuurista, peräpohjalaisesta talonpoikaisesta rakennusperinnöstä, functionalismin vaikutuksista jälleenrakennuskauden rakentamiseen ja erityisen vahvasti myös matkailurakentamiseen sekä edelleen teollisen rakentamisen ilmenemismuodoista osana massaturismia ja elämys-teollisuutta. Lapin rakennusperinnön ja Suomen arkkitehtuurin historiaa ei voi kirjoittaa ilman Lapin matkailun historiaa, ja siinä onkin tämän väitöstutkimuksen merkittävä ansio.

Kuten Hautajärven tutkimus osoittaa, 1900-luvun alussa kokemus Lapin matkailusta oli tarjolla vain harvoille, osana kansallista ja isänmaallista projektia. Matkailupalveluja rakennettiin harkitusti osana Lapin infrastruktuurin kehittämistä, muun muassa tieverkoston laajentumisen yhteydessä. 1960-luvulle saakka matkailurakentamisen tavoitteena oli hallittu sopeutuminen maisemaan ja korkealuokkainen, lappilaisesta perinteestä modernein keinoin kumpuava arkkitehtuuri.

Tämän päivän Lappi sen sijaan tavoittelee laajoja matkailujoukkoja monimuotoisena elämysteollisuuden tuotoksena, jonka siteet historiaan ovat olemattomat, ja luonto on valjastettu osaksi teollista toimintaa. Matkailuarkkitehtuuri on muuttunut anonyymiksi massatuotannoksi.

Yhteiskunnan muutosten virrassa

Hautajärven työn punaisena lankana ovat kronologisesti etenevät Lapin matkailurakentamisen vaiheet, jotka kytkeytyvät yhteiskunnalliseen tarkasteluun matkailun kehityksestä sekä arkkitehtuurin historiaan. Tarkastelu kattaa rakennusperinnön lisäksi myös maisemallisen puolen, joka on oleellinen osa matkailun lähtökohtia.

Väitöskirja pohjautuu laajaan arkistomateriaaliin, jota täydentävät tekijän omat havainnot ja arvioinnit Lapin matkailu-alueista ja kohteista. Tutkimus on vahvasti kansallinen loppupäätelmiä lukuun ottamatta. Niissä esitetään globaali näkökulma matkailun nykytilasta yhtenä teollisuudenalana, josta Lapin matkailun historia ja matkailurakentaminen ovat konkreettinen esimerkki.

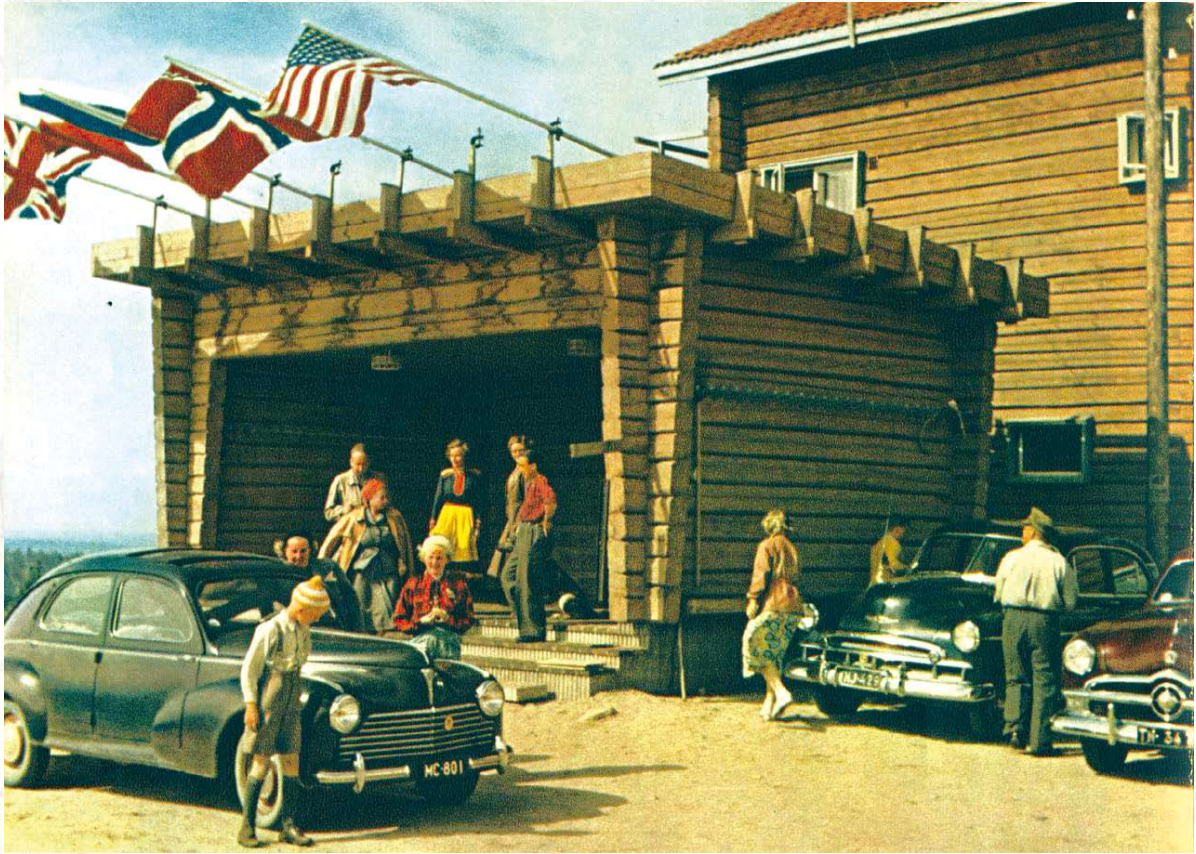
Tutkimus osoittaa, että Lapin matkailun tulevaisuus perus-

PIETINEN 1939, SVM

Näkymä Rovaniemen Rantapuistoon Pohjanhovin eteishallin läpi.

Taustakuva: Lapin lääni Suomen tiekartassa 1939. Kansallisarkisto.

ERNA JA HELMUT BLENCK 1951

Pallastunturin matkailumajan sisäänkäynti (arkkitehti Jouko Ylihannu, 1948).

tuu ekologisesti ja kulttuurisesti kestävään, laadukkaaseen suunnitteluun ja arkkitehtuuriin. Koskematon, puhdas luonto ja luminen talvi ovat ilmastonmuutoksen myötä korvaamattomia asioita. Hyvä arkkitehtuuri on aina ohjannut matkailua.

Tutkimus auttaa myös tunnistamaan hyvän matkailurakentamisen arvot ja vaalimaan niitä. Arvokkaita matkailurakennuksia ja kohteita, kuten kiistöjen kohteena ollutta Pallastunturin matkailumajaa, tulisi suojella ja restauroida asianmukaisesti. Myös jäljellä oleva vähäinen talonpoikainen Lapin rakennusperintö kaipaa tehokkaita suojelu- ja tukitoimia, ennen kuin kaikki autenttinen historia on hävinnyt.

Arkkitehtuuritutkimukselle on tilaa

Arkkitehtuuritutkimuksen kenttä on sisällöllisesti hyvin laaja ja moniulotteinen. Hautajärven työ edustaa vankkaa arkkitehtuurin perustutkimusta, jonka osalta riittää vielä paljon työkenttää.

Arkkitehtuuritutkimus on käytännön työhön painottu-

neen ammattikunnan keskuudessa niukkaa. Tavoitteellista tutkimusta ja vuoropuhelua tutkijoiden kesken tulisikin edistää voimakkaasti, jotta näkökulmia rakennettuun ympäristöön ja arkkitehtuurin perusteisiin voidaan tuoda vahvemmin esiin myös yhteiskunnallisesti. Nyt jo vakiintuneet Suomen arkkitehtikoulujen ja SAFAn yhteiset Arkkitehtuuritutkimuksen päivät tarjoavat vuoropuheluun hyvän tilaisuuden.

Helena Hirviniemi

Kirjoittaja on arkkitehti SAFA sekä tutkija ja opettaja Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnassa.

Hautajärvi, Harri 2014: Autiotuvista lomakaupunkeihin – Lapin matkailun arkkitehtuurihistoria.

Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, arkkitehtuurin laitos, arkkitehtuurin historia. 433 sivua.

Keskustelua ja käytännönläheisiä aloitteita

Alkuvuosi on ollut SAFAssa työntäyteinen. Liittovaltuuston kevätkokouksessa käytiin - välillä kiivastakin - keskustelua ja tehtiin käytännönläheisiä aloitteita toiminnan kehittämiseksi.

SAFAn puheenjohtaja **Esko Rautiola** kiitti puheessaan erityisesti ala- ja paikallisosastojen aktiiveja ansiokkaasta vapaaehtoistoiminnasta. Suuri yleisö on päässyt nauttimaan arkkitehtuurista eri paikkakunnilla järjestetyissä avoimissa seminaareissa, näyttelyissä ja kaupunkitapahtumissa.

– Pienillä rahoilla on toteutettu suuria. Toivottavasti kehitys jatkuu valtionavustuksen tuella, Rautiola sanoi.

Myös emo-SAFAn järjestämä perinteikäs Arkkitehtipäivät on uudistunut ja vakiintumassa kolmiosaiseksi tapahtumaksi, jossa lämmitellään torstai-ilta etkoilla, kuullaan perjantaina tiivis päivän mittainen seminaaripaketti ja vietetään keskustelua lauantai-aamupäivä brunssin merkeissä ennen ekskursioita.

Vuoden asumisteema käynnistyi keväällä ympäristövaliokunnan ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa pidetyllä aamupäiväseminaarilla. Tilaisuus oli hyvä päänavaus poliitikkojen suuntaan. Valiokunnan puheenjohtaja toivoi hyödyllisen asumiskeskustelun saavan myös jatkoa.

Viestinnän saralla uutta on kesäkuun alussa käynnistynyt kilpailujen uutiskirje. SAFAn julkaisuista on ilmestynyt näköislehtiä verkossa viime syksystä lähtien. *Arkkitehti*-lehden verk-

kosivut ovat työn alla, ja vanhoja numeroita digitoidaan verkkoon sähköiseksi arkistoksi.

Omat toimitilat haussa

Eniten keskustelua kirvoittivat Guggenheim Helsinki -arkkitehtuurikilpailu, Vähä-Kiljavan kohtalo ja SAFAn toimitilojen etsiminen. Osansa sai myös viestintä, jolta toivottiin parempaa näkyvyyttä päivittäismediassa sekä aktiivisempaa sosiaalisen median hyödyntämistä.

Vähä-Kiljavan kulttuurihistoriallinen selvitys valmistui keväällä, ja kehittämistyö jatkuu syksyllä. Kiljavan taloutta on kuluvana vuonna rasittanut odotettua pienempi avustus kehittämistyölle. Jälleen kerran asetettiin kyseenalaiseksi Vähä-Kiljavan ylläpidon järkevyys: onko huonokuntoisen kiinteistökannan ylläpito osa SAFAn ydintoimintaa?

Kiljavan kehittämistoiminta ja kiinteistökannan kohennus joka tapauksessa jatkuvat, ja toivottavasti sen lopputuloksena alueen kävijäkunta laajenee ja sen myötä talouttakin saadaan parempaan jamaan.

Sopivien toimitilojen löytäminen SAFAlle on osoittautunut yllättävän hankalaksi. Vuokrattavia toimitiloja on tarjolla yllin kyllin, mutta sopivan kokoisia ja sijainniltaan keskeisiä tiloja on vain niukasti. Toimitilojen kriteereistä käytiin vilkasta keskustelua ja todettiin, että katutasen näyttelytilan saaminen SAFAn toimiston yhteyteen olisi edelleen tärkeää. Kriteereistä

KUVAT: PÄIVI VIRTANEN

Eniten keskustelua kirvoittivat Guggenheim Helsinki -arkkitehtuurikilpailu, Vähä-Kiljavan kohtalo ja SAFAn toimittilojen etsiminen.

päätettiin kuitenkin joustaa sen verran, että hakusädettä hie-
man laajennetaan, hyvät kulkuyhteydet edelleen mielessä pi-
tään.

Ammattiliittotoiminta ei ole muodikasta

Pääsihteeri Paula Huotelin kertoi tuoreet terveiset Akavan liit-
tokokouksesta. Jäsenmäärän lasku on liitoissa yleinen ongel-
ma. Valitettavan monet näkevät työttömyyksen jäsenyy-
den vaihtoehtona ammattiliitolle. Ilman uusia jäsenliittoja
Akavankin jäsenmäärä olisi jo laskenut.

– Opiskelijoiden sitouttaminen SAFAn on tärkeimpiä teh-
täviämme. Ratkaisevaa on myös siirtymävaihe työlämään:
siihen mennessä pitäisi olla itsestään selvää jatkaa SAFAn jä-
senyyttä. Opiskelijajäseniä olisi innostettava nykyistä aktiivi-
semmin mukaan osastojen ruohonjuuritason toimintaan,
SAFAn pääsihteeri Paula Huotelin sanoi.

Alkuvuonna SAFAssa työnsä aloittanut opiskelija-asiamies
Noora Laak on jo ryhtynyt tuumasta toimeen ja käynnistänyt
opiskelijajakyselyn uusien toiminta-ajatusten selvittämiseksi.

Keskustelun lomassa päätettiin kahdesta palkintoja koske-
vasta sääntömuutoksesta: SAFA-palkinto on jatkossa mahdol-
lista myöntää myös yritykselle, ja arkkitehtuurin Finlandia-pal-
kinnon sääntöjä tarkennettiin.

Valtuusto kunnostautui aloitteissa. Valtuutetut **Heikki Riitah**
tauha ja **Daniela Grotenfelt** esittelivät EKO-SAFAn aloitteet
luottamushenkilöiden porrasmallisesta palkitsemisesta, kes-
tävän kehityksen kriteereiden lisäämisestä *Arkkitehti*-lehdessä
esiteltäviin kohteisiin, kilpailusääntöjen tarkentamisesta ja vi-
deoneuvottelujen käyttöönotosta.

Päivi Virtanen

Bryggman-apuraha

SAFAn nuorten jäsenten haettavana

Sisustusarkkitehti Carin Bryggmanin ja professo-
ri Erik Bryggmanin rahaston apuraha, **7 500 euroa**,
julistetaan SAFAn nuorten jäsenten haettavaksi.
Apuraha myönnetään arkkitehdille, joka täyttää
tänä vuonna **enintään 35 vuotta** ja hyväksytään
SAFAn jäseneksi viimeistään 28.8.2014 pidettävässä
hallituksen kokouksessa.

Apurahan saajaksi valitaan arkkitehti tai arkkitehti-
ryhmä, joka on ansioitunut luovan arkkitehtuurin
alueella tai jonka hakemuksessaan esittämä työ-
suunnitelma edistää luovaa arkkitehtuuria suunnit-
telun tai tutkimuksen näkökulmasta.

Vapaamuotoisen Bryggman-rahastolle osoitetun
hakemuksen tulee sisältää

- lyhyt CV tai referenssilista
- selvitys apurahan saamisen perusteiksi
esitettävistä ansioista
- mahdolliset suositukset
- jos apurahalla on tarkoitus toteuttaa työsuun-
nitelma, mukaan on liitettävä kuvaus hankkeesta
sekä selvitys tarkoitukseen haetuista ja myönne-
tyistä apurahoista

Vapaamuotoiset hakemukset perusteluineen ja
liitteineen tulee toimittaa **ke 27.8.2014 klo 16 men-**
nessä SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnalle
osoitteeseen *SAFAn toimisto, Runeberginkatu 5,*
00100 Helsinki tai sähköpostitse *koulutus@safa.fi*.

Lisätietoja antaa SAFAn koulutus- ja tutkimustoi-
mikunnan sihteeri, koulutusvastaava **Pia Selroos**,
puh. 041 528 2952 tai *pia.selroos@safa.fi*.

Hotelli Paasitornille kansainvälinen tiiliarkkitehtuuripalkinto

Hotelli Paasitorni sai kansainvälisen Wienerberger Brick Award 14 -palkinnon. Helsingissä työväentalon sisäpihalla sijaitsevan Hotelli ja konferenssikeskus Paasitornin laajennusosan ovat suunnitelleet **Mikko Summanen, Niko Sirola ja Kimmo Lintula** Arkkitehtitoimisto K2S:stä. Keskus sai tunnustusta tiilen käytöstä erityisen taidokkaalla tavalla osana modernia arkkitehtuuria.

Suunnitelma palkittiin myös tekni-
sestä innovatiivisuudesta. Hotellin omaperäinen, harsomainen tiilijulkisivu edellytti uusien ratkaisujen luomista.

Palkintoja jaettiin viidessä eri sarjassa. Paasitorni palkittiin erityisratkaisuiden sarjassa, ja muita luokkia olivat asuminen, julkiset rakennukset, täydennysrakentaminen ja julkisen tilan uudelleenkäyttö. Palkinnot menivät Thaimaahan, Belgiaan, Espanjaan, Kiinaan, Kroatiaan, ja Saksaan. Pääpalkinto myönnettiin thaimaalaiselle Bangkok Project Studiolle, jonka suunnittelema elokuvainstituutti rakennettiin käsin tehdyistä tiilistä.

Muuraustavaltaan ainutlaatuinen kohde

Kohde on rakenteellisesti vaativimpia muurauskohteita Suomessa ja muuraustavaltaan ainutlaatuinen tässä laajuudessa toteutettuna.

– Kohteen norsunluunvalkoisista tiilistä pitsimäisesti muurattu julkisivu tekee katsojaan lähtemättömän vaikutuksen,

totesi tuomaristo perusteluissaan.

Uudisosan geometria kaareutuu vapaasti. Valkoiset julkisivut liitävät uudisosan materiaali- ja värimaailman luontevasti sisäpihan vaaleisiin rapattuihin pintoihin. Parvekkeiden kaiteissa ja seinissä on käytetty tiilisäleikköä ja tontin rajalla yhtenäistä tiilimuurausta.

– Vaalea ”kustomoitu” tiili tuntui oikealta materiaalivalinnalta historialliseen kontekstiin – perinteinen materiaali, mutta uusi ja raikas ilme, toteaa kohteen pääsuunnittelijana toiminut Mikko Summanen.

– Itse tiili viilattiin valmistajan kanssa halutunlaiseksi. Muurattu julkisivun tekemisessä mietittiin jokainen yksityiskohta tarkasti, jopa ulkoseinään sijoittuva ovikin sai pintaansa pitsimäisen muurauksen, Summanen jatkaa.

Wienerberger Brick Award 14 -kilpailusta julkaistiin myös kirja. Se esittelee yksityiskohtaisesti 50 kiinnostavimmaksi arvioitua ehdotusta. Kirjan kohteiden joukkoon valittiin myös Arkkitehtien Rudanko+Kankkunen Kambodžaan suunnittelema Sra Pun ammattikoulu.

”Vanhanaikainen” tai ainakin vanha rakennusmateriaali palvelee siis monipuolisesti rakentamista myös 2010-luvulla.

Kilpailuun oli asetettu ehdolle yli 300 rakennusta 26 maasta. Wienerberger Brick Award on myönnetty vuodesta 2004 alkaen joka toinen vuosi. Tuomariston puheenjohtajana toimi kiinalainen Pritzker-palkittu **Wang Shu**.

TILAA UUTISKIRJE

Muutaman viikon välein ilmestyvä uutiskirje tarjoaa ajankohtaista tietoa tulevista ja käynnissä olevista arkkitehtuurikilpailuista, kilpailuihin liittyvistä näyttelyistä ja tapahtumista sekä ratkenneiden kilpailujen tuloksista.

Uutiskirje tarjoaa lisäksi ohjeita ja käytännön vinkkejä tilaajille sekä muille suunnittelukilpailun tarjoamista hyödyistä kiinnostuneille toimijoille.

> <http://www.safa.fi/fin/kilpailut/uutiskirje/>

Varsovan Puolanjuutalaisten historian museolle kunniaa

Puolan Arkkitehtiiliitto (SARP) valitsi Puolanjuutalaisten historian museon vuoden parhaaksi uudisrakennuskohdeksi Puolassa. Toukokuussa järjestetyssä palkintoseremoniassa museo nimettiin voittajaksi kahdessa kategoriassa: SARP Award of the Year ja Award for the Best Architectural Object Built Using Public Funds under the Honorary Patronage of the President of the Republic of Poland.

Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen suunnittelema rakennus valikoitui 46 puolalaisehdotuksen joukosta. Rakennuksen pääsuunnittelijana toimi professori **Rainer Mahlamäki**.

Koko tuhatvuotinen historia esillä

Tuomaristo perusteli palkintoa erityisesti rakennuksen tarjoamalla poikkeuksellisella kävijäkokemuksella.

– Puolanjuutalaisten historian museo ei ole vain museo vaan myös symboli.

Museo sijaitsee toisen maailmansodan aikaisen juutalaisgheton alueella olevassa puistossa, missä sijaitsee myös juutalaisgheton muistomerkki. Näyttelytilojen pinta-ala on 4 500 neliometriä, ja se sisältää yhdeksän gallerian näyttelykokoaisuuden.

Valoa heijastava suorakaiteen muotoinen museorakennus sulkee sisäänsä veistoksellisen sisääntuloaulan, joka muodostaa aaltoilevan tilan ja korkean katon kävijöiden päiden yläpuolelle. Aula leikkaa rakennuksen päästä päähän.

Tila on samalla metafora puolanjuutalaisten tarinalle, joka uhkasi katketa holokaustin vuoksi. Toisaalta valoisa, avarat tilat joiden materiaaleina ovat puu, kivi, kupari ja messinki, heijastavat puolanjuutalaisten tuhatvuotista tarinaa ja elämää, jota edes holokausti ei kyennyt katkaisemaan. Museon tavoitteena on kertoa koko tuosta pitkästä tarinasta, ei pelkästään joukkotuhosta.

Museo toteutettiin vuonna 2005 ratkenneen kansainvälisen kutsukilpailun pohjalta. Puolan valtion ja Varsovan kaupungin rahoittama museo kokoustiloineen ja ravintoloineen avautui yleisölle gheton kansannousun 70-vuotisjuhlan yhteydessä keväällä 2013. Museo on palkittu jo muun muassa Eurobuild Awards -kilpailussa vuonna 2013.

Tervetuloa kunnostettuun mökki Koppeloon!

Vähä-Kiljavan virkistysalueella sijaitseva noin 50 neliön mökki Koppelo vuodelta 1956 on nyt peruskorjattu ja uudistettu perusteellisesti. Makuupaikkaa on neljälle (parivuode ja lastenhuone), ja lisäksi löytyy kahden hengen vuodesohva. Myös piha-alue, terassi ja puucee on kunnostettu. Saunomismahdollisuus on vanha hirsisaunassa (vuodelta 1940).

Koppelossa on vielä **viikkoja vapaana alkaen viikosta 27.** Syys-lokakuussa on tarjolla myös viikonloppuaikoja. Kiljavan erinomaiset marja- ja sienimaastot ovat vain askeleen päässä. Mökki Koppelo on hyvin lämpöeristetty ja lämmitettävissä takan lisäksi automaattisella termos- taattiohjauksella.

Varaukset ja tiedustelut 27.6. saakka SAFAn toimistosta marja.peltonen@safa.fi tai p. 09 5844 4208 ja 28.6. alkaen emäntä Hannele Rautakoskelta hannele.rautakoski@gmail.com tai p. 040 585 4212.

Katso kuvakavalkadi muutoksesta osoitteessa: www.safa.fi/fin/safa/kiinteistot/vaha-kiljava/

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto jaetaan syksyllä

S AFA myöntää Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon merkittävän uuden rakennuksen tai rakennusryhmän suunnittelusta tai korjaussuunnittelusta. Esivalintaraadin valitsevat kolmesta viiteen palkintoehdokasta selviävät elokuun lopulla. Palkinto julkistetaan lokakuussa järjestettävässä tilaisuudessa.

- Palkinnon tarkoitus on lisätä hyvän arkkitehtuurin ymmärrystä. Arkkitehtuuri vaikuttaa meidän kaikkien hyvinvointiin ja muovaa kulttuuriamme siinä missä vaikkapa kirjallisuus. Se on arkinen ja tärkeä osa jokaisen ihmisen elämää, Arkkitehti-lehden päätoimittaja ja esivalintaraadin puheenjohtaja, arkkitehti **Jorma Mukala** sanoo.

Esivalintaraadin muut jäsenet ovat Arkkitehtuurimuseon johtaja **Juulia Kauste**, arkkitehti **Esa Ruskeepää** ja Aalto-yliopiston tilasuunnittelun professorina Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa toimiva **Pentti Kareoja**. Raadin sihteerinä toimii SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin**.

Yksi valitsija

Raadin tehtävänä on valikoida kolmen viime vuoden aikana valmistuneista rakennuksista enintään viisi ehdokasta. Ehdokaiden julkistamisen yhteydessä paljastetaan myös lopullisen voittajan valitseva henkilö. Voittaja julkistetaan lokakuussa järjestettävässä tilaisuudessa.

Tavoitteena on saada suuri yleisö kiinnostumaan laadukkaasta kotimaisesta suunnittelusta ja sen merkityksestä arjen hyvinvoinnille. Valintaprosessin ajan arkkitehtuurikeskustelua tullaan aktivoimaan mm. sosiaalisessa mediassa. Palkinnolle on avattu omat verkkosivut osoitteessa www.arkkitehtuurin-finlandia.fi jonne tulee mm. tietoa ja kuva-aineistoa ehdokkaista.

Palkinnon tunnuksen on suunnitellut graafikko **Aimo Kattajamäki** ja verkkosivujen toteutuksesta on vastannut **Roof Productions**. Palkinnon viestintää hoitaa **viestintätoimisto Pink Eminence** yhteistyössä SAFAn kanssa.

Maisema 3.0

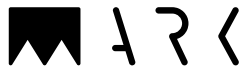
Maisema-arkkitehtipäivä 10.10.2014
BIO REX, Lasipalatsi, Helsinki

Tänä vuonna seminaarissa pohditaan tulevaisuutta – muuttuvia olosuhteita ja ammattikuntamme roolia haasteiden ratkojana. Nostamme esiin keskeisiä kysymyksiä ja maalaamme tulevaisuusskenaarioita eri alojen asiantuntijoiden avustuksella. Mikä on oikea aikajänne suunnittelulle ja miten esimerkiksi ekologia huomioidaan yhä kasvavissa ja tiivistyvissä kaupungeissa? Entä miten voimme käyttää osaamistamme vakavien ympäristövaurioiden ja katastrofien kohdatessa? Keskustelemme myös mm. Töölönlahden suunnittelusta sekä alueen tulevaisuudesta useiden eri näkökulmien ja tahojen kautta.

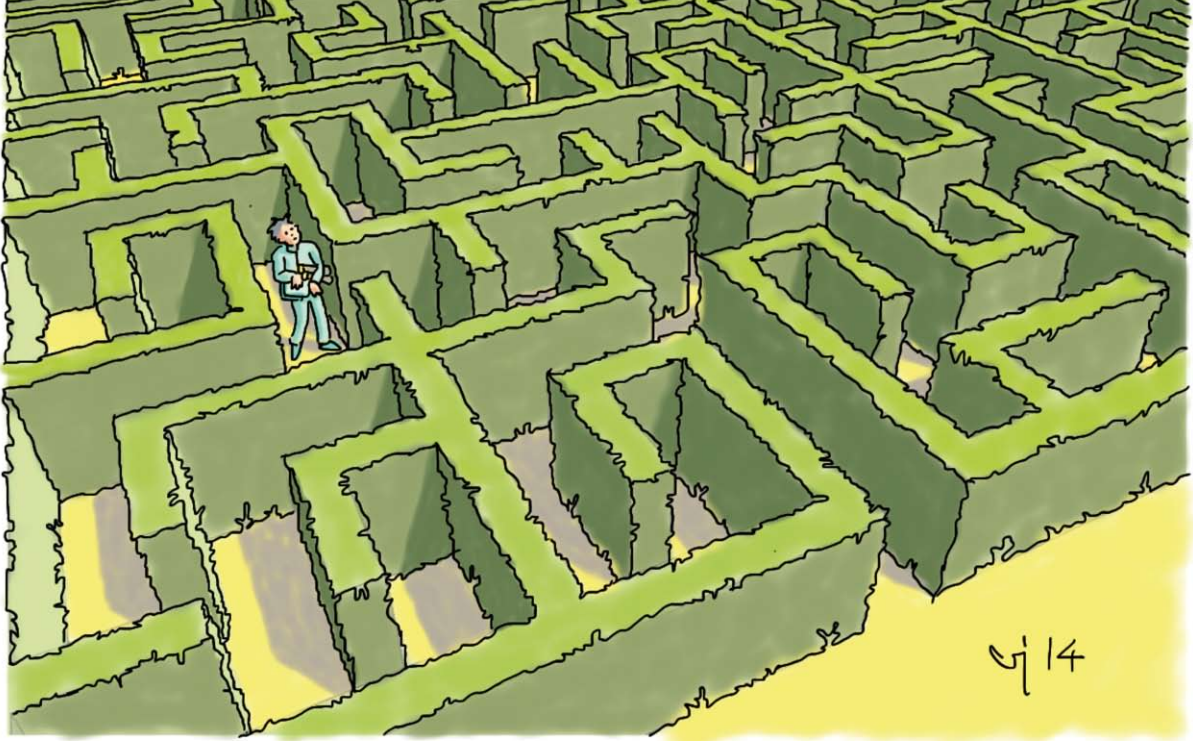
Seminaarissa pääpuhujina ovat prof. Antje Stokman (Saksa) ja arkkitehti Gisle Løkken (Norja). Stokman johtaa maisemasuunnittelun ja ekologian instituuttia Stuttgartin yliopistossa. Hän on myös toinen monialaisen maisema- ja kaupunkisuunnittelustudio *osp urbane landschaften* perustajista. Løkkenin *70°N arkitektur*-toimisto on suuntautunut etenkin pohjoisten alueiden suunnittelukysymyksiin.

Varaa aika jo kalenteristasi. Ilmoittautuminen avataan syksyllä.
Seuraa päivien lähestymistä facebookissa ja osoitteessa www.m-ark.fi

Lisätietoja:
Sini Parikka
Tuottaja
mark.tapahtumat@gmail.com
p. 040 351 6470

Suomen maisema-arkkitehtiiliitto
Finlands landskapsarkitektförbund

Säätelystä sääntelyyn vai ulos siitä?

Kilpailuvirasto teki vuonna 2011 selvityksen sääntelystä toimivien markkinoiden näkökulmasta (Kilpailukatsaus 2: Viisas sääntely – toimivat markkinat). Roolinsa mukaisesti Kilpailuvirasto tarkasteli asiaa kilpailun edistämisen kannalta. Selvitys on hyödyllistä luettavaa, sillä se valottaa varsin havainnollisesti sääntelyn keinoja yleisemminkin.

Kohti parempaa maailmaa

Sääntelyn perimmäinen tarkoitus on pyrkiä parantamaan asioita – vaikka byrokratian paineessa ei aina siltä tunnukaan. Se, kenen kannalta paremmaksi asioita kehitetään, onkin siten jo vaikeampi kysymys.

Säännöksillä voidaan joko velvoittaa tai kannustaa. Niin sanottua oikeudellista sääntelyä ovat velvoitesääntely ja kannustinsääntely. Velvoitesääntelyllä joko kielletään tietty toiminta tai edellytetään sen suhteen joihinkin toimenpiteisiin ryhtymistä. Velvoitesääntelyn luonteeseen kuuluu, että se ei aina ole kovinkaan yksityiskohtaista, joten sitä ohjataan usein yksityiskohtaisilla asetuksilla tai viranomaisten lupamenetelyillä.

Kannustinsääntely on perinteisen velvoitesääntelyn päävaihtoehto etenkin elinkeinoelämän piirissä. Kannustinsääntelyyn kuuluvat tyypillisesti erilaiset verot tai verohelpotukset.

Näiden kahden oikeudellisen sääntelyn vaihtoehtona voi-

daan käyttää itsesääntelyä. Itsesääntelyssä elinkeinonharjoittajat asettavat itselleen eettisiä tai muita pelisääntöjä, joilla ohjataan toimintaa.

Itsesääntelyn ja oikeudellisen sääntelyn väliin mahtuu vielä niin sanottu yhteissääntely. Siinä elinkeinonharjoittajat laativat pelisäännöt, mutta julkinen valta vahvistaa ne ja valvoo niitä.

Lisäsääntelyn noidankehä

Selvitys paneutuu myös rakentamisen sääntelyyn. Siinä todetaan rakentamisen sääntelyn olevan varsin kaksiteräinen miekka: toisaalta se pyrkii varmistamaan rakennusten ja rakennustuotteiden turvallisuuden, terveellisyyden ja ympäristöystävällisyyden, mutta toisaalta liiallisena ja epätarkoituksenmukaisena se ei innosta innovointiin ja vaihtoehtoihin ratkaisuihin.

Selvityksen mukaan liian runsas sääntely on estänyt uusilla ideoilla kilpailun ja pysäyttänyt kehittämisen. Sääntelystä huolimatta esimerkiksi kohteiden sijainti on pysynyt rakennusalan voimakkaimpana valintoihin vaikuttavana tekijänä, eikä muista tarpeista ja eduista huolehtimiseen oikein ole syntynyt kannusteita. Tämä on osaltaan johtanut yleiseen välinpitämättömyyteen tuotetun laadun suhteen, jolloin on jouduttu etsimään vastalääkkeeksi erilaisia laadullisia minimitasoja asettavia määräyksiä.

ONGELMAKSI ON MUODOSTUNUT MYÖS SE, ETTÄ JOILLAKIN ASIOILLA ON TAIPUMUS MUUTTUA IDEALISMIKSI, JOLLOIN PERUSTEEKSI MILLE TAHANSA KELPAA MELKEINPÄ MIKÄ TAHANSA.

Samalla lisääntyvä sääntely on entisestään heikentänyt alan motivaatiota parantaa laatua, mikä taas on antanut syyn yksityiskohtaisempaan lisäsäätelyyn. Noidankehä on valmis.

Asioilla on taipumus muuttua idealismiksi

Säännöksiä on vanhoja, uusia ja tulevia. Muuttuneissa olosuhteissa tietyt säännökset ja määräykset ovat jääneet ajastaan jälkeen. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat esimerkiksi väestönsuojatiloja koskevat säännökset.

Eivät uudetkaan säännökset ongelmattomia ole. Uusista säännöksistä pitäisi pystyä kiihkottomasti arvioimaan, ovatko ne kaikki tarpeellisia ja onko niillä kohtuuttomia vaikutuksia kustannuksiin tai menetelmiin.

Ongelmaksi on muodostunut myös se, että joillakin asioilla on taipumus muuttua idealismiksi, jolloin perusteeiksi mille tahansa kelpaa melkein mikä tahansa. On syntynyt yksityiskohtaista sääntelyä, joka ei yksinään esimerkiksi taloudellisilta tai teknisiltä vaikutuksiltaan ole kovin suurta mutta joka on yhteisvaikutuksiltaan suurta ja usein toisenlaista kuin oli odotettu. Pahimmillaan on ajaututtu tilanteeseen, jossa kukaan ei enää hallitse kokonaisuutta taikka eri säännösten ristiinvaikutuksia.

Mihin unohtui informaatio-ohjaus?

Kun pidetään mielessä se, että parempi suunnittelu edellyttää jatkuvaa ja nopeaa reagointia alalla tapahtuneisiin muutoksiin, on viranomaissäätely monessa tapauksessa osoittautunut tuskastuttavan hitaaksi. Nyt pitäisi uskaltaa luottaa osamiseen.

Vanhastaan rakennusalalla on käytetty onnistuneesti niin sanottua informaatio-ohjausta, esimerkiksi sotien jälkeisen jälleenrakentamisen toteuttamisessa. Siihen tarvitaan tutkittua ja koeteltua tietoa sekä vankkaa osaamista ja kokemusta. Osaaminen ja kokemus pitää malttaa hankkia, ja siihen pitää löytää tarvittava aika. Tie ulos tästä säännösten labyrinthista ei muuten onnistu.

Vesa Juola

ATL-palsta

PALSTALLA UUTISOIDAAN SUUNNITTELU- JA RAKENTAMISALAN SEKÄ JÄRJESTÖKENTÄN AJANKOHTAISISTA AIHEISTA.

LISÄKSI ILMOITAMME HALLITUKSEN TÄRKEISTÄ PÄÄTÖKSISTÄ, VUOSIKOKOUKSESTA, MIELENKIINTOISISTA KURSSEISTA JA KOULUTUKSISTA SEKÄ MUISTA ALAN TAPAHTUMISTA.

JUTTUVINKIT JA PALAUTE:
TOIMISTO@ATL.FI

SEURAA NÄITÄ

- Kiinteistö- ja rakentamisfoorumi KIRA-foorumi on teettänyt eduskuntapuolueiden myötävaikutuksella selvityksen puolueiden kiinteistö- ja rakentamisalaa koskevista painotuksista.
- Selvityksen pohjalta tehty julkaisu on *Maata rakentamassa – eduskuntapuolueiden linjauksia rakennetun ympäristön tulevaisuudesta*. Selvityksen ovat toimittaneet Linda Kärkkäinen ja Matti Mannonen.

Kari Virta

1932–2014

Arkkitehti Kari Virta menehtyi 6.5.2014 Meilahden sairaalassa. Hän oli 82-vuotias, ja menehtyminen oli seurausta keväällä sattuneesta kaatumisesta. Virta oli syntynyt Helsingissä 3.2.1932.

Kari Virran isoisä oli rakennusmestari F. A. Virta, jonka oma rakennusliike rakensi Helsinkiin muun muassa Yrjönkadun uimahallin ja Mikael Agricolan kirkon sekä useita asuinkerrostaloja Etu- ja Taka-Töölöön. Kari Virran isä, toinen F. A. Virta, toimi arkkitehtina ja suunnitteli 1920- ja 1930-luvuilla asuinkerrostaloja isänsä rakennusliikkeelle, myöhemmin pääasiassa teollisuusrakennuksia, ja toimi samalla arkkitehtina myös Kulutusosuuskuntien Keskusliitossa.

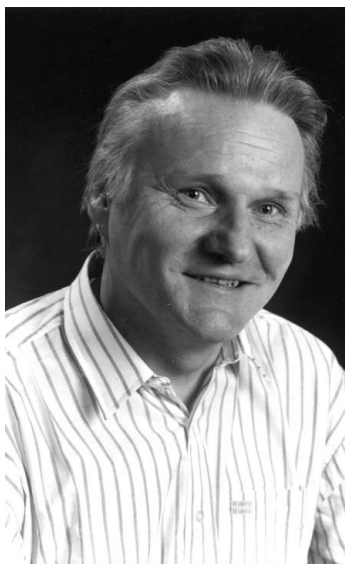
Kari Virta valmistui arkkitehdiksi Helsingin teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1957. Jo kaksi vuotta aiemmin hän oli perustanut opiskelutoverinsa Timo Penttilän kanssa yhteisen arkkitehtitoimiston, joka toimi vuoteen 1962 asti. Toimistossa kaksikko osallistui aktiivisesti arkkitehtuurikilpailuihin, voittoa töitä olivat muun muassa Tampereen Työväenopisto ja kansalaiskoulu Sampola vuonna 1958, Tampereen kauppaopisto vuonna 1960 sekä Helsingin kaupunginteatteri vuonna 1961.

Oman arkkitehtitoimiston Virta perusti vuonna 1962. Toimiston suunnittelutehtävät olivat aluksi enimmäkseen kansakoulurakennuksia pääkaupunkiseudulle. Tällaisia olivat esimerkiksi Munkkivuoren ja Puotinharjun kansakoulut Helsingissä, Riihikallion koulu Tuusulassa ja Soukan koulu Espoossa.

Vuonna 1962 Virta voitti kilpailun työväenopiston ja kansalaiskoulu Pohjankartanon suunnittelemisesta Ouluun. Tästä alkoi toimiston pitkään kestänyt Oulun-kausi, johon suurimman sisällön toi Oulun yliopiston pohjoismaisen arkkitehtuurikilpailun voitto vuonna 1968.

Oulun yliopistosta tuli Virran elämäntyö: lukuisia ja monipuolisia vaiheita sisältänyttä suunnittelutyötä tehtiin toimistossa yhteensä noin 30 vuoden ajan. Oulun yliopistosta muodostui puhdaslinjainen strukturalistinen betonielementtirakennuskompleksi, joka sai toteutuessaan paljon kansainvälistä huomiota. 1970-luvulla toimisto suuntautui myös sairaala-suunnitteluun, kun Kuopion yliopistollisen sairaalan laaja laajennus- ja peruskorjausprojekti käynnistyi vuonna 1972.

Virta painotti arkkitehtisuunnittelijana pragmaattista suun-

nittelumetodia ja mihinkään tyyliisuutaan sitoutumattomuutta. Alkuajan plastinen funktionalismi muuttui helposti 1960-luvun suomalaisiksi modernismiksi, sitten betonistrukturalismiksi ja myöhemmin 1980-luvulla myös postmodernismiksi. Tyyliisuuntiin sitoutumattomuutensa vuoksi Virta oli haluttu tuomari arkkitehtuurikilpailuissa, ja hän toimikin ammattituomarina yhteensä noin 20 suomalaisessa ja kansainvälisessä kilpailussa.

Työnantajana ja toimiston johtajana Virta jakoi kannustaa ja innostaa työntekijöitään ja yhtiökumppaneitaan uusien ideoiden kehittämiseksi, ja hän sietä pitkälle tikanheittoa, musisointia sekä ammatillisia ja yhteiskunnallisia keskusteluja toimistossa. Kilpailuihin osallistuttiin vuosittain, ja jo kohtuuneistytyksestä oli palkintona vähintäänkin saunailta Palacessa, tosin useasti sauna- tai ravintolailta vietettiin varmuuden vuoksi jo ennen tulosten julkistamista.

Virran työtapaan kuului muiden suunnittelualojen edustajien sitouttaminen suunnittelutiiminä yhteen siten, että suunnitellut perusratkaisut olivat arkkitehtonisesti, rakenteellisesti ja taloteknisesti hyvin kokonaisvaltaisia. Suunnitelmat sitten viimeisteltiin toimistossa oman veljen ja muiden toimiston sisustusarkkitehtien sekä usein myös hankkeeseen integroidun kuvataiteilijan kanssa.

Kari Virta oli ihmisenä mielellään hieman syrjään vetäytyvä ja elämäntyyliltään vaatimaton, ja hän halusi myös arkkitehtina toimia mieluummin suunnittelun taustahahmona kuin esiintyä näkyvästi julkisuudessa. Harrastuksina hänellä säilyi koko elämänsä ajan maailmanmenon aktiivinen seuranta, kirjallisuus ja matkailu.

Virta vetäytyi toimiston aktiivisesta toiminnasta vuonna 1999, ja jo aiemmin hän oli laajentanut toimiston osakkuuspohjaa ja myös toimiston nimi oli uusittu. Eläkepäivinä hän kunnosti kesäasunnokseen vanhan puutalon pihapiireineen puu-Loviisassa yhdessä aviopuolisonsa kanssa.

Kari Virta toimi Suomen Arkkitehtiliiton puheenjohtajana vuosina 1988–1989. Hänelle myönnettiin professorin arvonimi vuonna 1992 ja kunniaatohtorin arvo vuonna 2009.

Heikki Hoppania, Eino Leinonen ja Kari Palaste

Seppo Valjus

1928–2014

Arkkitehti, professori Seppo Valjus nukkui pois 15.5.2014. Hän syntyi Oulussa 16.4.1928, kirjoitti ylioppilaaksi Oulun lyseosta vuonna 1948 ja valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1956.

Työuransa Valjus aloitti Viljo Revellin toimistossa vuonna 1957, ja sen mukana hän siirtyi Kanadaan suunnittelemaan Toronton kaupungintaloa. Ouluun hän palasi vuonna 1960, jolloin hän perusti Arkkitehtuuritoimisto Seppo Valjus Ky:n ja aloitti opetustyöt yliopistossa. Nykyaikaisen arkkitehtuurin professorina hän toimi vuoteen 1991. Suunnittelua hän jatkoi viime vuosiin asti.

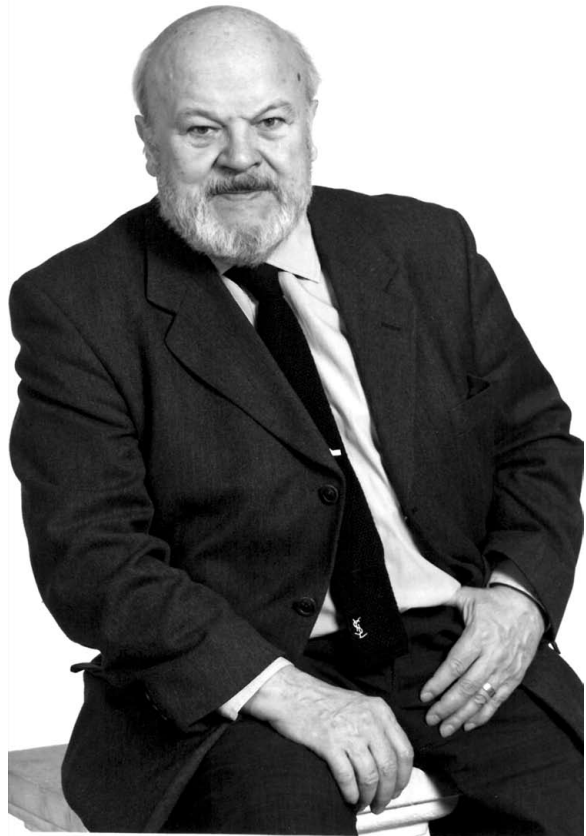
Suunnittelutehtävät käsittivät lähes kaiken kokoisia ja tyyppisiä kohteita vapaa-ajan asunnoista teollisuusrakennuksiin. Valjukselle läheisimpiä asuntokohteita olivat Tuirassa Oulujoen rannassa lähekkäin sijaitsevat Lohitalot, oma talo 60-luvulta sekä arkkitehtuurikilpailun tulos, rakenteilla oleva kerrostalokohde.

Valjus oli jäsenenä muun muassa Oulun kaupungin lunastustoimikunnassa, asemakaavalautakunnassa, kuvaamataidetoimikunnassa ja Oulun läänin taidetoimikunnassa sekä jäsenenä ja varapuheenjohtajana Suomen rakennustaiteen museon edustajistossa. Hänelle myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan ritarimerkki. Valjus oli syvällisen perehtynyt vapaamuurariaatteeseen ja saavutti ylimmän vapaamuurariasteen vuonna 1995.

Valjus oli opettajana ja esimiehenä yliopistossa ja työnantajana arkkitehtuuritoimistossa. Hänet tunnettiin humoristisena herrasmiehenä ja kulttuuripersoonana. Hän hallitsi opettajana arkkitehtuuria laajasti sommittelusta ammatillisiin oppeihin, ja hän korosti opetuksessaan aina käytännön vaatimuksia. Pedagogina hän oli kriittinen mutta myös palkitseva. Siitä on osoituksena Rooman stipendi opiskelijoille.

Valjusta arvostettiin suunnittelijana. Hänen toimistoonsa työntekijäksi pääseminen olikin kunniakasta. Valjukselta halusivat pitää toimistoaan perheyriksenä. Seppo Valjuksella oli isällinen ote alaisiinsa, ja hän huolehti heidän hyvinvoinnistaan. Toimisto oli edistyksellisen, ja siellä ajateltiin aina alaisen etuja. Siellä myönnettiin ensimmäinen palkallinen isyysloma Oulussa.

Valjus oli perhekeskeinen ihminen. Matkustelu, laskettelu ja purjehdus olivat koko perheen yhteisiä harrastuksia. Myöhemmin lapsenlapset antoivat Sepolle ja hänen vaimolleen Leenalle keskeisen sisällön elämään. Yhteiset matkat Leenan

kanssa Kuusamon ja Ilmajoen välillä jatkuivat aivan viime hetkiin saakka.

Poikamainen huumori ei Seppo Valjukselta hävinnyt. Kun häneltä kysyttiin läheisintä suunnittelutehtävää, vastaus oli ”se seuraava”. Toteutuneista kohteista hänelle tärkein oli Kalevan toimitalo, joka on rationalistisen funktionalismin pehmeän suunnan arvostettu edustaja. Hän sai lähteä viimeiselle matkalleen suunnittelemassaan ja kansainvälisestikin arvostetussa Intiön uudessa kappelissa kolme viikkoa vaimonsa jälkeen.

Seppo Valjusta jäävät kaipaamaan kolme poikaa perheineen sekä laaja ystäväpiiri.

Esa Kauppi

Seppo Valjuksen ystävä, entinen oppilas ja assistentti sekä Valjuksen toimistossa palvellut arkkitehti

Leena Larkovuo

1929–2014

Leena Larkovuo syntyi Helsingissä perheeseen, jossa isä toimi sairaalapastorina ja äiti matematiikan opettajana. Perhe asui Helsingissä Agricolan kirkon asuintiloissa Tehtaankadulla.

Päästyään ylioppilaaksi Tehtaanpuiston yhteiskoulusta vuonna 1947 Larkovuo aloitti arkkitehtiotopinnot Teknillisessä korkeakoulussa. Valmistuttuaan hän työskenteli vuosina 1960–1961 Maaseudun keskusrakennustoimiston arkkitehtina, vuosina 1962–1966 Arkkitehtitoimisto Into Pyyköllä, vuosina 1967–1969 Arkkitehtitoimisto Baeckman-Miikkulaisella ja vuosina 1969–1973 Arkkitehtitoimisto Claus Tandefeltilla. Virka-arkkitehdin urasta tuli Larkovuon pisin toimi, joka alkoi Helsingin rakennustarkastusvirastossa vuonna 1973 ja jatkui 19 vuotta, kunnes hän jäi 63-vuotiaana jaospäällikkönä eläkkeelle.

Leena Larkovuo oli yksi Helsingin rakennusvalvonnan legendaarisesta ”kolmesta Leenasta”. Larkovuo oli itse asiassa ainoa, joka nimenomaan oli Leena: kaksi muuta ”Leenaa” käyttivät kaksoisetunimeä (Eija-Leena Airaksinen ja Annaleena Linnainmaa-Vikstedt). Larkovuo ehti kokea maistraatin vuodet, ennen kuin niin sanottujen vanhojen kaupunkien erityisrasi-tusten lakatessa rakennuslautakuntainstituutio tuli Helsinkiin huhtikuussa 1978.

Larkovuo oli rakennusvalvonnan luotetuimpia ja täsmällisimpiä arkkitehteja. Hän oppi nopeasti rakentamista koskevat viranomaismääräykset ja osasi soveltaa niitä. Hän ymmärsi hyvin, mikä kuuluu suunnittelijalle ja rakennuttajalle ja mikä viranomaiselle.

Mieliinpainuvaksi tuli Larkovuon työhuone, jonne moni viraston työntekijä konttoriatian jo päätyttyä saattoi mennä juttelemaan niitä näitä. Larkovuolla oli yleensä aikaa kuunnella murheita ja iloja. Suorastaan perinteeksi muodostuivat viraston pikkujoulujen jatkot Larkovuon kotona Museokadulla. Museokadulle mentiin takseilla juhlapaikasta, ja juhlien jälkipuinti jatkui Larkovuon emännöimänä yleensä pikkutunneille saakka. Tarjolla oli aina vähintään savusiikaa, oliiveja ja muita ajan herkkuja sekä viiniä.

Musiikki oli Larkovuon rakkain kulttuuriharrastus. Hän oli innokas vierailija Suomen Kansallisoopperassa ja kävi katso-massa lähes kaikki oopperat ja baletit. Hän toimi vuosina 1984–2007 Mirjam Helin -laulukilpailun, Sibelius-viulukilpailun, Maj Lind -pianokilpailun, Paulon sellokilpailun ja Jean Sibelius -kapellimestarikilpailun majoitustoimikunnassa järjestämässä kilpailijoille ilmaisia perhemajoituksia. Hän majoitti

kilpailijoita myös omassa kodissaan ja seurasi kilpailut alkukarsinnoista finaaleihin saakka.

Kesäisin ja viikonloppuisin Larkovuo viihtyi äitinsä suvun kesähuvilalla Forssan lähellä Tammelassa. Hänen äitinsä isä Juho Kivikoski oli rakennuttanut huvilan vuonna 1914 perheen kesänviettopaikaksi. Toisen maailmansodan aikaan talvella Larkovuo oli nuorena tyttönä huvilalla Helsingin pommituksia paossa – rauhan palattua hän oli esittämässä luokkatovereidensa kanssa Sörnäisten vankilassa kansantanssiesityksen muun muassa Risto Rytille. Tammelan huvila tuli tutuksi myös Helsingin rakennusvalvonnan ”nitrokerholaisille”, joille huvilasta tuli jokakesäinen vierailukohde Larkovuon toimiessa seremoniamestarina.

Leena Larkovuo piti matkustamisesta. Toisen aviomiehen-sä, varatuomari Timo Larkovuon, kuoleman jälkeen vuonna 1972 hän vietti monesti lastensa, veljensä perheen ja äitinsä kanssa joulun ja uudenvuoden ajan jossain Euroopan pääkaupungissa.

*Lauri Jääskeläinen
Helsingin rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö,
Leena Larkovuon työtoveri*

*Johanna Larkovuo
Leena Larkovuon tytär*

Etsimme joukkoomme taitavaa ja kokenutta

ARKKITEHTIA

monipuolisiin rakennussuunnittelutehtäviin.

ArchiCAD-osaaminen on suotavaa.

Vapaaamuotoiset hakemukset sisältäen CV:n osoitteeseen rekry@jkmm.fi.

www.jkmm.fi

AVARIO

Haemme vahvistusta tiimiimme

Me Avariossa keskitymme päiväkotien, asuntojen ja omakotitalojen suunnitteluun. Yrityksemme kasvu jatkuu nopeana, ja tarvitsemme uusia tekijöitä:

- Arkkitehti Helsinkiin

Edellytämme hakijalta hyviä ArchiCAD-taitoja sekä aiempaa työkokemusta alalta. Oman auton käyttömahdollisuus on välttämätön.

Tietomallisuunnittelukokemus, pääsuunnittelukokemus ja PS-kurssin suoritus ovat eduksi. Arvostamme itsenäistä työtettä, tarkkuutta ja ahkeruutta.

Projektimme ovat pääosin pienehköjä, nopeatempoisia ja haasteellisia.

Hakemukset ja CV:t palkkatoivomuksineen PDF-muodossa pe 11.7. mennessä osoitteeseen info@avario.fi

Lisätiedot tehtävästä info@avario.fi tai puhelimitse 040 552 9196 / Matti Haikola

www.avario.fi

Myydään Archicad 2017 -lisenssi.

Vaihtoehtoisesti ArchiCad SE 2013. Hinta tarj. mukaan.

Arkkitehtitoimisto AWA

p. 050 5206451/AV, www.ark-awa.fi

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI

puh. (09) 680 1368

tilitoimisto@apalvelu.fi

Konkurssipesä myy 2 kpl Archicad -lisensoijä ylläpidolla. Hp. 3 500 e / kpl.

Yhteydenotot: 010 235 2120 / Kemppi tai toimisto@ktlaki.fi

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla

www.safa.fi

Oulun kaupunki yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut hakee osaavaan joukkoonsa

kaavoitusarkkitehtia

määräaikaiseen työsuhteeseen (vanhempainvaipan sijaisuus) 18.8.2014 alkaen.

Kaavoitusarkkitehdin tehtävänä on asemakaavojen ja asemakaavanmuutosten laatiminen, asemakaavoitukseen liittyvien konsulttitöiden ohjaus sekä osallistuminen poikkeamispäätösten ja lausuntojen valmisteluun. Kelpoisuusehtoina edellytämme hakijalta kokemusta asemakaavoituksesta ja hyvää yhteistyökykyä ja neuvottelutaitoa sekä lisäksi yleisimpien suunnittelu- ja visuaalisiohjelmien hallintaa.

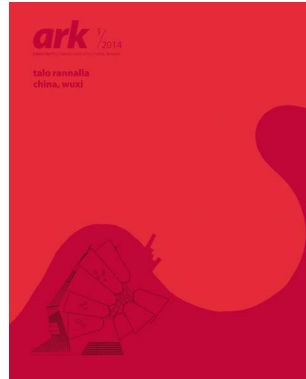
Pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdin tutkinto tai diplomityövaiheeseen edenneet arkkitehtuurin opinnot.

Palkkaus määräytyy kuntien teknisten sopimuksen mukaisesti. Valitun on ennen toimen vastaanottamista esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Lisätietoja antavat 4.7.2014 asti kaavoitusarkkitehti Suvi Korpinen puh. 050 379 3437, suvi.korpinen@ouka.fi ja asemakaavapäällikkö Mikko Törmänen puh. 044 703 2417, mikko.tormanen@ouka.fi

Hakemukset tulee toimittaa **14.7.2014 klo 16 mennessä** sähköisesti osoitteessa www.ouka.fi/ tyopaikat. Dnro OUKA/5316/2014.

Ansioluettelon voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen mikko.tormanen@ouka.fi määräaikaan mennessä.

ark.fi

Lue myös näköislehti.

**HAASTA
ITSESI!**

150€
/5 VRK 1 HH, SIS.
TÄYSIHITO JA OHJELMA

Kiristääkö vyö? Liikunnan ilo kadoksissa? Terveelliset elämäntavat löytyvät helpoimmin ryhmässä, asiantuntijan opastuksella. Hae mukaan ja haasta kaverisikin. Jaksoja tarjolla upeissa kohteissa ympäri Suomen.

Ajankohdat ja hakuajat www.pht.fi.

PHT ry, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki.

Kenelle yrittäjäpalkinto tänä vuonna?

Tutustu tarkemmin ja tee oma ehdotuksesi
www.akava.fi/yrittajapalkinto

”KUOPIO – MUALIMAN NAPA”

EKK:N KONFERENSSI KUOPIOSSA 27.-28.8.2014

Konferenssi on Suomessa 2014 keskustakehittämisen päätapahtuma. Vuoden 2014 suomalainen kaupunkikeskusta on ollut koko Kuopion kehittämiskeskiossä. Kaupunki on toteuttanut tuloksellisesti vuosikymmenet kaupunkivisiotaan yhdessä elinkeinoelämän kanssa. Kuopio on myös Suomen toriparkkipääkaupunki.

Paavo
Lipponen

Frauke
Jürgens

Herbert
Dreiseitl

Jorma
Uotinen

OODTTAMATTOMIA KOHTAAMISIA
KUOPIO
TANKO ALUE

KIINKO
www.kiinko.fi

Elävät Kaupunkikeskustat ry

Ohjelma: www.kaupunkikeskustat.fi | Lisätietoja: Pokko Lemminkäinen, 040 555 3462

ERISTÄ JA VOITA VETO!

Lisäeristys on yksinkertainen tapa parantaa energiatehokkuutta ja asumisviihtyvyyttä

Vedoton ja oikean lämpöinen sisäilma luovat perustan asumismukavuudelle. Ne vaikuttavat myös energiatehokkuuteen ja jopa terveelliseen sisäilmaan.

Eristäminen on aina kannattavaa, koska se maksaa itsensä nopeasti takaisin pienentyneinä energialaskuina. Lisäeristäminen kannattaa tehdä osana korjausrakentamista.

Lue lisää ISOVERin ratkaisuista ja työohjeista:
www.isover.fi/ratkaisut

Lyö vetoa:

Jos sinulla on remontin tarpeessa oleva talo, tule lyömään vetoa ja voita ISOVER-eristeet ja remonttirahaa.
www.isover.fi/veto

Tiesitkö, että

- ISOVER on Suomen suurin kierrätyslasin käyttäjä.
- ISOVERin eristeet läpäisevät hyvin vesihöyryä eivätkä sido itseensä kosteutta.
- Mineraalivillalla on erinomaiset ääneneristysominaisuudet.
- Ulkopuolinen lisäeristys on turvallisın tapa eristää vanha ulkoseinärakenne.

ISOVER
SAINT-GOBAIN